

*PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ
41 – 710 Ruda Śląska, ul Dąbrowskiego 9*

***STAN SANITARNY MIASTA
RUDA ŚLĄSKA
2018 r.***

Opracował:

Kierownik Oddziału
Nadzoru Sanitarnego
Śląskiej

mgr inż. Mirosław Sośnik

Zatwierdził:

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Rudzie

mgr inż. Teresa Golda

SPIS TREŚCI:

STRONA:

1. Wstęp	3
2. Epidemiologia	4
3. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku	16
<i>w tym:</i> <i>jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i z Unii Europejskiej/</i>	28
4. Higiena komunalna i środowiska	40
<i>w tym:</i> <i>nadzór i monitoring jakości wody do spożycia</i>	59
5. Higiena dzieci i młodzieży	65
6. Higiena pracy	68
<i>w tym:</i> <i>postępowanie w sprawach chorób zawodowych</i>	72
<i>w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych</i>	74
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	75
8. Działalność oświatowo-zdrowotna	81
9. Podsumowanie	85

Wstęp

Ruda Śląska położona na południu Polski, w centralnej części województwa śląskiego jest ważnym węzłem komunikacyjnym, na skrzyżowaniu dróg łączących zachodnią i wschodnią oraz północną i południową część Aglomeracji Górnośląskiej.

Zajmuje obszar **77,7 km²** pomiędzy Bytomiem, Świętochłowicami, Chorzowem, Katowicami, Mikołowem, Gierałtowicami i Zabrzem.

Miasto liczy **139 219** mieszkańców, przy gęstości zaludnienia wynoszącej prawie **1800** osób/km².

Miasto charakteryzuje się odrębnością dzielnicową ukształtowaną na przestrzeni kilkuset lat. Rudę Śląską tworzy jedenaście dzielnic: Ruda, Godula, Orzegów, Bykowina, Halemba, Kochłowice, Chebzie, Nowy Bytom, Wirek, Bielszowice i Czarny Las.

Doskonale rozwinięta infrastruktura techniczna łączy dzielnice w jeden organizm miejski.

Na terenie miasta Ruda Śląska usytuowana jest **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna**, która sprawuje nadzór nad **2127** obiektami celem realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- **higieny środowiska,**
- **higieny pracy w zakładach pracy,**
- **higieny procesów nauczania i wychowania,**
- **higieny wypoczynku i rekreacji,**
- **zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,**
- **higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne**

w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

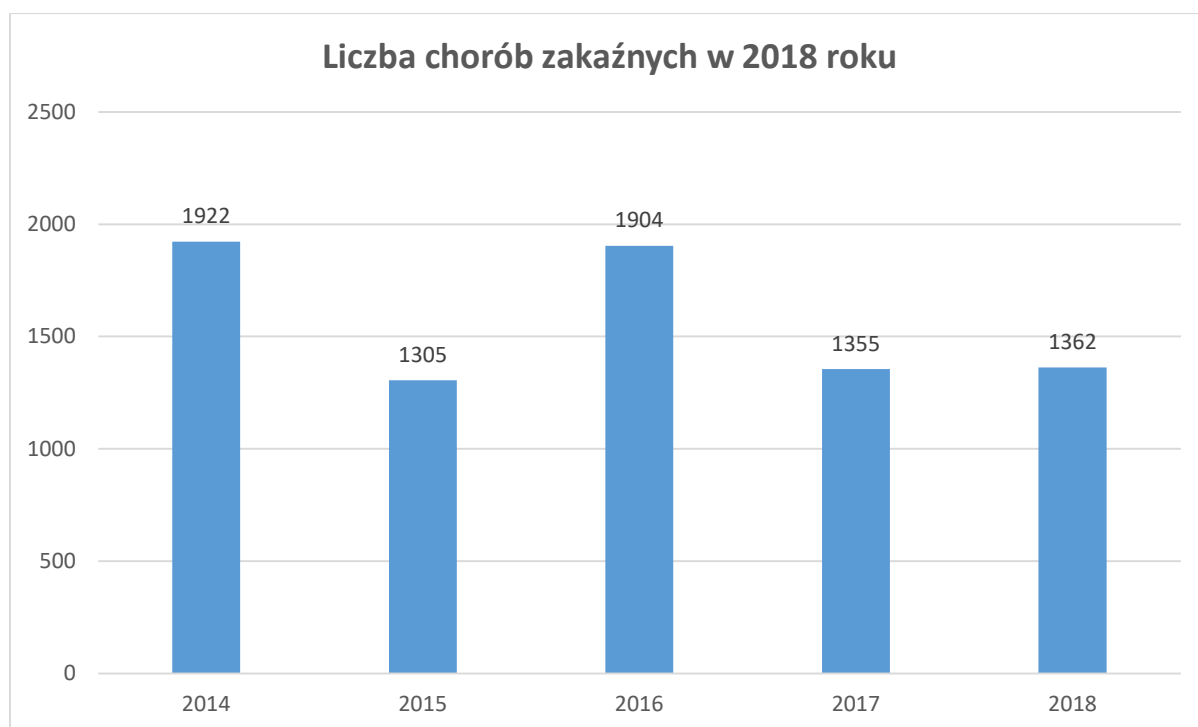
W związku ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także w zakresie prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej na terenie miasta Ruda Śląska

w roku 2018 przeprowadzono 1877 kontroli, wydano 526 decyzji administracyjnych oraz 565 decyzji płatniczych. Nałożono 133 mandaty karne na łączną kwotę 33 300 PLN.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna miasta Ruda Śląska

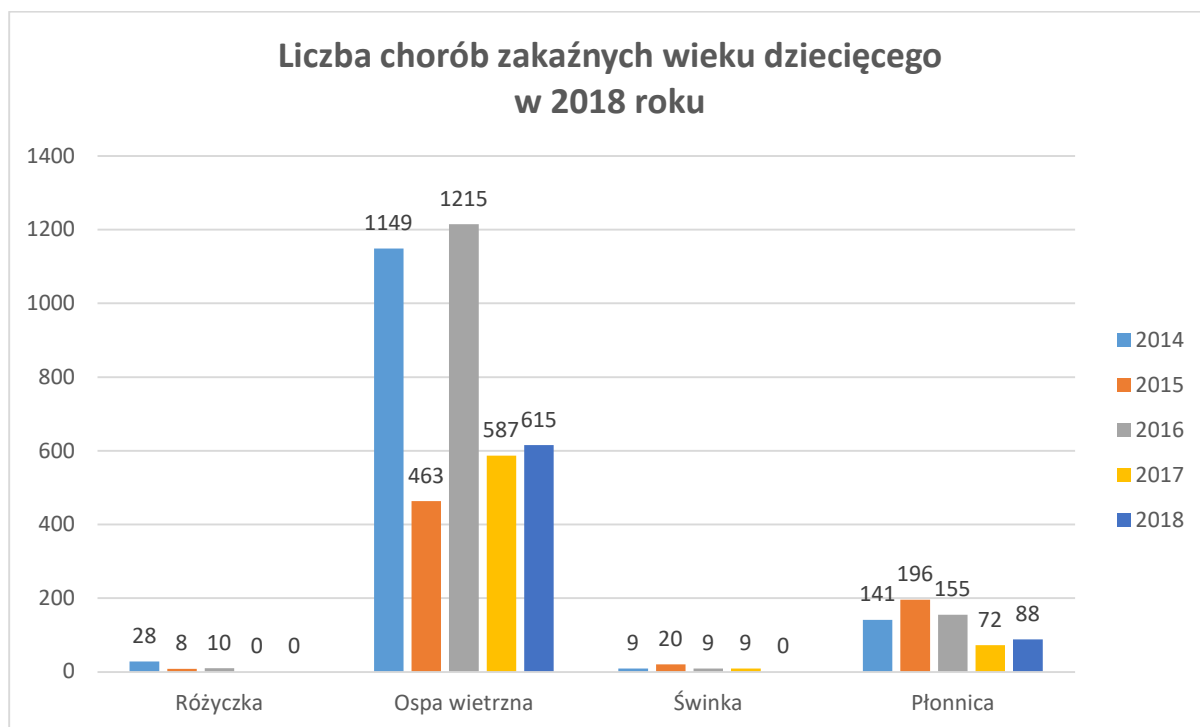
- w zakresie Epidemiologii

W roku sprawozdawczym 2018 zarejestrowano 1362 zachorowania na choroby zakaźne, w tym 452 przypadki hospitalizacji.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego kształtowały się następująco:

– ośpa wietrzna	615
– płonica	88

W porównaniu z 2017 rokiem liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego pozostała na podobnym poziomie: w przypadku ospy odnotowano wzrost o 5%, w przypadku płonicy wzrost o 8%. W 2018 roku nie zarejestrowano zachorowania na odrę, świnkę i różyczkę.

Odnotowano 7 przypadków zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu.

W 2018 roku odnotowano 9 przypadków zachorowania na krztusiec. Zarejestrowano 28 przypadków przewlekłego WZW typu B t.j. o 16 przypadków mniej w porównaniu z rokiem poprzednim, zarejestrowano również 24 przypadki WZW typu C t.j. o 4 mniej w porównaniu z rokiem poprzednim, oraz 11 przypadków WZW typu A.

Zarejestrowano 35 zachorowań na gruźlicę z czego 29 osób poddanych było hospitalizacji. Zachorowania dotyczyły: zachorowania w grupie wiekowej 0-19 – 1 przypadek, 20-44 - 13 przypadków, zachorowania w grupie wiekowej 45-64 – 18 przypadków, zachorowania w grupie wiekowej 65 i powyżej – 3 przypadki.

Zarejestrowano 35 przypadków zachorowań na boreliozę z Lyme t.j. o 1 przypadek mniej niż w roku poprzednim. Odnotowano 23 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella, z czego 13 osób było hospitalizowanych.

Zarejestrowano **1** zgon z powodu podejrzeń i/lub zachorowań na choroby zakaźne, czyli o **3** mniej niż roku poprzednim.

Zarejestrowano również **41** przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych w tym **4** wywołane przez *Campylobacter*, **31** wywołanych przez *Clostridium difficile*, **1** wywołany przez *E.coli* biegunkotwórczą oraz **2** przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych nieokreślonych.

Zarejestrowano **153** przypadki wirusowych zakażeń jelitowych w tym **96** wywołanych przez rotawirusy. Wśród chorych było **102** dzieci do lat 2.

Zarejestrowano **62** biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym **9** u dzieci do lat 2.

W **2018** roku zarejestrowaliśmy **2** ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową. Pierwsze dotyczyło zatrucia pałeczką *Salmonelli* i objęło **5** osób, natomiast drugie wirusowego zapalenia wątroby typu A i objęło **4** osoby.

W związku ze zgłoszonymi w **2018** r. wybranymi chorobami zakaźnymi przeprowadzono **189** wywiadów epidemiologicznych z uwzględnieniem m.in. środowiska chorego, daty zachorowania, objawów choroby, szczepień oraz osób z najbliższego otoczenia. W trakcie wykonywania powyższych czynności prowadzono również edukację zdrowotną.

podmioty świadczące działalność leczniczą

➤ szpital

W **2018r.** Sekcja Epidemiologii przeprowadziła w szpitalu **9** kontroli. **2** kontrole dotyczące wykonawstwa szczepień ochronnych oraz **7** kontroli problemowych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych pomieszczeń. Przedstawiono do wglądu opracowane procedury, które pod nadzorem Pielęgniarki Epidemiologicznej zostały wdrożone. Wszystkie procedury są aktualizowane i podpisane przez personel. Personel sprzątający jest przeszkolony, świadomy, w pełni zorientowany w problematyce zasad utrzymania czystości, stosowania preparatów dezynfekcyjnych. Oddziały szpitala wyposażone są w profesjonalny sprzęt i preparaty myjąco-dezynfekujące. Personel medyczny pracował prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi procedurami higienicznymi. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w mydło w płynie, ręczniki papierowe oraz preparaty dezynfekcyjne i pielęgnujące.

Sprawdzono stany magazynowe i stwierdzono, że zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, materiał opatrunkowy, bieliznę szpitalną, odzież ochronną jest wystarczające. Personel nie zgłaszał jakichkolwiek braków w zaopatrzeniu w środki ochrony osobistej, co potwierdziło się w trakcie sprawdzania stanów magazynowych. Sprzęt jednorazowy i materiały opatrunkowe przechowywane są prawidłowo. Procedury mycia i dezynfekcji zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W **2018r.** w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej nie stwierdzono wystąpienia ogniska epidemicznego. Pracownicy Szpitala przeszkoleni są w zakresie obowiązujących procedur epidemiologicznych opracowanych przez Pielęgniarkę Epidemiologiczną. Powołany jest Komitet i Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W Szpitalu prowadzone są rejestry zakażeń zakładowych, alert patogenów, chorób zakaźnych, dodatnich wyników laboratoryjnych, pracowników po ekspozycjach zawodowych. Postępowanie ze zwłokami odbywa się w sposób prawidłowy zgodnie z opracowaną procedurą. Procedura jest aktualizowana, personel zapoznał się z jej treścią co zostało udokumentowane. W Szpitalu przestrzegany jest również zakaz palenia tytoniu, znaki zakazu umieszczone są w widocznych miejscach.

➤ *przychodnie przyszpitalne wchodzące w skład szpitala*

W **2018r.** przeprowadzono **2** kontrole w poradniach przyszpitalnych: w obiekcie przy ul. Lipa 2, oraz w obiekcie przy ul. Głównej 11.

➤ *prosektoria wchodzące w skład szpitala*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** prosektorium wchodzące w skład komórek organizacyjnych Szpitala Miejskiego. W **2018r.** przeprowadzono **1** kontrolę. Obiekt oceniono jako dostateczny.

W **2018** roku nie wydano decyzji administracyjnej, nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Obiekt funkcjonuje w budynku parterowym, wolnostojącym, usytuowanym na terenie Szpitala Miejskiego. Prosektorium podłączone jest do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej miejskiej. Wszystkie punkty wodne zaopatrzone w wodę ciepłą i zimną. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie prawidłowego zaopatrzenia personelu w środki ochrony indywidualnej. Zapas i użycie środków myjąco – dezynfekujących prawidłowe. Nie wykazano nieprawidłowości z zakresu gospodarki odpadami.

Zwłoki przed sekcją są przechowywane w chłodniach, a następnie przygotowywane w wydzielonym pomieszczeniu do wydania rodzinie.

podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjnie świadczenia zdrowotne

➤ *samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej – SP ZOZ*

Na terenie Rudy Śląskiej istnieje **10** zakładów SP ZOZ. W **2018r.** skontrolowano **8** zakładów, łącznie przeprowadzono **34** kontrole.

W obiektach SP ZOZ w **2018r.** wydano **1** decyzję administracyjną dotyczącą braku stałego monitoringu temperatur w urządzeniu chłodniczym przeznaczonym do przechowywania preparatów szczepionkowych.

Wszystkie obiekty SP ZOZ podłączone są do sieci energetycznej, wodno-kanalizacyjnej miejskiej, gdzie dostawcą wody jest PWiK Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Pokoju 13. Obiekty te posiadają ogrzewanie centralne wraz z dostawą wody ciepłej dostarczanej bezpośrednio z sieci miejskiej lub ogrzewanej poprzez sieć gazową lub elektryczną.

We wszystkich obiektach stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej.

Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest prawidłowo w oddzielnych zamykanych i oznakowanych szafach. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie.

W obiektach stosuje się bieliznę jednorazowego jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prana jest poza obiektami.

W obiektach SP ZOZ brudna bielizna przechowywana jest w osobnych miejscach przeznaczonych do tego celu - w oznakowanych zamykanych koszach wyłożonych workami foliowymi. Pralnia zapewnia transport bielizny brudnej i czystej. W obiektach bielizna czysta przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w oznakowanych szafach, służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej.

Kontrole bieżącego stanu sanitarnego nie wykazały uchybień w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jak i medycznymi. W przypadku odpadów komunalnych przychodnie posiadają wydzielony przy obiekcie kontener na odpady komunalne oraz zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska.

W obiektach SP ZOZ nie stwierdzono zaniedbań pod względem dostępności do środków czystości, dezynfekcyjnych i sprzętu do utrzymywania czystości.

- wnioski:

Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów SP ZOZ nie budził zastrzeżeń.

➤ ***niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - NZOZ***

Na terenie miasta Ruda Śląska w **2018r.** istnieje **41** zakładów, a liczba przeprowadzonych w **2018r.** kontroli wyniosła **100**.

W tej grupie obiektów w **2018r.** nie wydano decyzji unieruchamiającej obiekt i nie wydano decyzji administracyjnych. Przeprowadzono **1** kontrolę interwencyjną w wyniku której wydano zalecenia oraz nałożono mandat w wysokości **300** zł. (brak rozdziału czasowego dla dzieci zdrowych i chorych).

Obiekty NZOZ usytuowane są w budynkach wolnostojących jak i wielofunkcyjnych. Wszystkie podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, posiadają ogrzewanie centralne oraz ciepłą wodę z sieci miejskiej, sieci własnej, gazowej lub elektrycznej.

We wszystkich obiektach NZOZ stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie. Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest w oddzielnych, zamykanych, opisanych szafach.

W obiektach stosuje się bieliznę jednorazowego, jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prana jest poza obiektami w pralniach lub we własnym zakresie.

W obiektach NZOZ wydzielone są osobne miejsca przechowywania bielizny brudnej, z których bielizna zabierana jest do pralni. Natomiast bielizna czysta po dostarczeniu z pralni przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w opisanych szafach służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej.

Przy przeprowadzaniu bieżących kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W przypadku odpadów komunalnych przychodnie posiadają wydzielony przy obiekcie kontener na odpady komunalne oraz zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska.

- wnioski:

Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów NZOZ nie budził zastrzeżeń.

inne zakłady opieki zdrowotnej

➤ ***zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy***

Na terenie miasta Ruda Śląska PPIS posiada w ewidencji **1** zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy.

W **2018r.** przeprowadzono **4** kontrole w tym dwie kontrole interwencyjne które nie potwierdziły się. Nie wydano decyzji administracyjnej, nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

➤ ***medyczne laboratoria diagnostyczne***

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonują **2** laboratoria diagnostyczne w których w **2018** roku przeprowadzono **1** kontrolę.

Nie zastosowano w **2018** roku sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji unieruchamiającej obiekt oraz decyzji administracyjnej.

Skontrolowany obiekt usytuowany jest w budynku wolnostojącym. Podłączony jest do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Podczas kontroli stwierdzono, że zakład posiada prawidłowo opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami, prowadzi prawidłową segregację odpadów w miejscu ich powstawania - wszystkie miejsca, w których powstają odpady medyczne są wyposażone w odpowiednie pojemniki lub kubły zaopatrzone w worki foliowe do ich składowania oraz instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów. Powstałe odpady medyczne po zgromadzeniu przenoszone są w pojemnikach do miejsca przechowywania odpadów medycznych, wyposażonego w urządzenia chłodnicze, w których są gromadzone do momentu odbioru przez firmę specjalistyczną.

Z obiektu odpady niebezpieczne odbierane są przez firmę posiadającą wymagane zezwolenie.

Obiekt wyposażony jest w dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku.

Pracownicy wyposażeni są w odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Bielizna wielokrotnego użytku prana jest poza zakładem w obiekcie wykonującym usługi pralnicze, co udokumentowane jest rachunkami za wykonane usługi.

➤ ***zakłady rehabilitacji leczniczej***

W **2018** roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowały się **3** zakłady rehabilitacji leczniczej:

W **2018** roku przeprowadzono łącznie **2** kontrole problemowe. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Obiekty oceniono jako dobre.

Obiekty podłączone są do sieci wodnej i kanalizacyjnej. W obiektach brak sprzętu jednorazowego użytku - nie wykonuje się zabiegów medycznych. Stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowego użytku.

Nie wykazano nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami komunalnymi – umowa za wywóz odpadów komunalnych zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska. Brak odpadów niebezpiecznych w obiektach.

➤ ***inne zakłady opieki zdrowotnej***

Na terenie Rudy Śląskiej istnieją **21** obiekty:

W **2018r.** skontrolowano **8** obiektów, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **14**. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

W punktach poboru materiału do badań wykonuje się tylko usługi medyczne w zakresie poboru materiału do badań. Używany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku. Obiekty wyposażone są w umywalki do mycia rąk, środki do dezynfekcji rąk. Pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

W zakładach opieki domowej usługi medyczne wykonywane są wyłącznie w domu pacjentów. Pracownicy zakładów wyposażeni są do pracy w terenie w tzw. torby higieniczne na sprzęt jednorazowego użytku, wszelkiego rodzaju środki opatrunkowe oraz w pojemniki do gromadzenia odpadów medycznych.

➤ ***pogotowie ratunkowe***

W mieście Ruda Śląska zlokalizowana jest **1** Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rudzie Śląskiej 9, przy ul. Pokoju 13, będąca filią Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach, ul. Powstańców 52/54.

Jest to budynek piętrowy, wolnostojący podłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej. Stacja Pogotowia Ratunkowego prowadzi wyłącznie wyjazdową pomoc medyczną. W obiekcie stacji nie są wykonywane usługi medyczne w systemie ambulatoryjnym.

Odpady medyczne powstają wyłącznie w miejscu wezwania. Stwierdzono, że zakład posiada prawidłowo opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami, prowadzi prawidłową segregację odpadów w miejscu ich powstawania – karetki są zaopatrzone w odpowiednie pojemniki i worki foliowe do ich składowania oraz instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów.

Odpady z miejsc powstania przywożone są do urządzenia chłodniczego usytuowanego w wydzielonym pomieszczeniu, a następnie oddawane do utylizacji firmie specjalistycznej.

W obiekcie znajduje się magazyn czystej i brudnej bielizny oraz pomieszczenie porządkowe służące do przechowywania sprzętu i środków do utrzymywania czystości.

➤ ***indywidualne praktyki lekarskie ogółem***

W **2018r.** pod nadzorem znajdowało się **40** praktyk lekarskich w tym **28** indywidualnych praktyk lekarzy dentyków. W **2018r.** skontrolowano **24** obiekty, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **24**.

➤ ***indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem***

W **2018r.** nadzorowano **62** specjalistycznych praktyk lekarskich w tym **6** indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentyków. Jeden gabinet indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentyków został zlikwidowany.

W **2018r.** skontrolowano **19** obiektów, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **19**.

W skontrolowanych zakładach - indywidualne praktyki lekarskie oraz indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie - nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-

higieniczny nie budził zastrzeżeń. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne. Pracownicy kontrolowanych obiektów posiadają wystarczającą wiedzę z zakresu stosowania środków dezynfekcyjnych. Preparaty używane są z zastosowaniem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta i dobierane odpowiednio do zagrożenia. Przy doborze preparatu uwzględniane jest spektrum i czas działania oraz stężenia roztworów. Roztwory robocze przygotowywane są bezpośrednio przed użyciem, opisywane sposób prawidłowy. Wszystkie preparaty posiadają aktualne karty charakterystyki.

Wszystkie obiekty posiadają wystarczające zabezpieczenie w sprzęt jednorazowego użytku. W każdym przypadku sprzęt posiadał aktualny termin ważności i przechowywany był prawidłowo. W nadzorowanych jednostkach zastrzeżeń nie budzi również gospodarka odpadami. Każdy zakład posiada komplet wymaganych dokumentów i stosuje się do wymogów rozporządzenia w tym zakresie. Każdy obiekt posiada wydzielone miejsce – lodówki do gromadzenia odpadów medycznych. Czas przechowywania odpadów jest prawidłowy. W miejscach wytwarzania odpady zbierane są w workach foliowych z zachowaniem właściwej kolorystyki. Sprzęt ostry umieszczany jest w jednorazowych, twardych pojemnikach używanych w miejscu wytwarzania do czasu napełnienia $\frac{3}{4}$ objętości jednak nie dłużej niż 72 godziny od momentu pierwszego użycia.

Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

➤ *pozostałe obiekty świadczące usługi medyczne nie będące podmiotami leczniczymi*

Do innych obiektów świadczących usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi na terenie Rudy Śląskiej w **2018r.** zaliczono **22** obiekty:

W **2018r.** skontrolowano **1** obiekt. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających.

Skontrolowany obiekty oceniono jako dostateczny.

- wnioski

W roku **2018 r.** ogółem przeprowadzono **202** kontrole w zakładach opieki zdrowotnej i prywatnych gabinetach lekarskich. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne. Pracownicy kontrolowanych obiektów posiadają wiedzę z zakresu stosowania

środków dezynfekcyjnych. W zakładach opieki zdrowotnej przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu, oraz papierosów elektronicznych znaki zakazu umieszczone są w widocznych miejscach.

Proces sterylizacji w obiektach używających sprzęt i narzędzia wielorazowego użytku prowadzony jest wewnątrz na terenie obiektu w autoklawach i zewnętrznie na podstawie umowy z innym zakładem dotyczącej usług sterylizacyjnych. W wyniku dokonanej oceny monitoringu skuteczności sterylizacji nie stwierdzono nieprawidłowości prowadzonych procesów.

Środki dezynfekcyjne w kontrolowanych placówkach używane były zgodnie z zaleceniami producentów i posiadały karty charakterystyki. Preparaty używane są z zastosowaniem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta i dobierane odpowiednio do zagrożenia. Przy doborze preparatu uwzględniane jest spektrum i czas działania oraz stężenia roztworów. Roztwory robocze przygotowywane są bezpośrednio przed użyciem w sposób prawidłowy.

W nadzorowanych jednostkach zastrzeżeń nie budzi również gospodarka odpadami. Każdy zakład posiada komplet wymaganych dokumentów i stosuje się do wymogów rozporządzenia w tym zakresie. Czas przechowywania odpadów jest prawidłowy.

Wszystkie obiekty posiadają wystarczające zabezpieczenie w sprzęt jednorazowego użytku. W każdym przypadku sprzęt posiadał aktualny termin ważności i przechowywany był prawidłowo.

Wykonawstwo szczepień w zakładach opieki zdrowotnej prowadzone było zgodnie z aktualnym Programem Szczepień Ochronnych. Rozchód szczepionek i dokumentacja prawidłowe, sprawdzane na bieżąco. Transport wszystkich szczepionek odbywał się z zachowaniem łańcucha chłodniczego, zgodnie z opracowanymi procedurami.

W **2018 r.** prowadzono również działania edukacyjne we współpracy z sekcją Oświaty Zdrowotnej PSSE Ruda Śląska.

Przeprowadzone zostały warsztaty na temat szczepień ochronnych dla „młodych mam – uczestniczek spotkań w szkołach rodzeniach” w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej oraz w Przychodni Brackiej „Polska – Wirek”.

Sekcja Epidemiologii prowadziła także „warsztaty dla młodzieży z zakresu tematyki *dopalaczy*”. Zajęcia przeprowadzone były dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 i 2 oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2.

Podjęmowane były również działania edukacyjne dla seniorów. W Miejskim Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej przeprowadzone zostały warsztaty dla uczestników „Klubu

Seniors”, gdzie opowiadano o Wirusowym Zapaleniu Wątroby typu A i szczepieniach ochronnych.

Z okazji obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień Ochronnych w siedzibie PSSE w Rudzie Śląskiej zorganizowano *Punkt informacji o szczepieniach*, gdzie każda przybyła osoba mogła otrzymać informacje oraz odpowiedzi na nurtujące ją pytania w zakresie szczepień ochronnych. Dodatkowo, w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną w naszym kraju (wzrost liczby zachorowań na odrę) oraz licznymi wątpliwościami związanymi z tematyką szczepień ochronnych, pracownicy sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej wzięli udział w imprezie pn. „*Kino dla Kobiet*”. W trakcie imprezy każda z pań odwiedzających Kino „Patria” w Rudzie Śląskiej mogła uzyskać informacje dotyczące szczepień ochronnych, a w szczególności na temat:

1. Kalendarza Szczepień i Programu Szczepień Ochronnych.
2. Zgłaszania Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.
3. Trybu postępowania administracyjnego wobec osób uchylających się od szczepień.
4. Zgłaszania chorób zakaźnych.
5. Odry – przebiegu choroby, szczepień ochronnych.
6. Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A – przebiegu choroby i profilaktyki.

Dodatkowo przez cały **2018 r.** prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii „*Zaszczep w sobie chęć szczepienia*” oraz opieki okołoporodowej do podmiotów leczniczych.

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska przeprowadzone zostały dwie powszechne akcje odszczurzenia – wiosenna i jesienna. Przebieg tych akcji nadzorowany był przez przedstawicieli PPIS w Rudzie Śląskiej.

W związku z tym przeprowadzono **28** kontroli, sprawdzając stan porządkowy posesji oraz pomieszczeń piwnicznych (wywóz gabarytów), prawidłowość użycia preparatów przeciw gryzoniom (data ważności preparatu, karty charakterystyki), sposób rozmieszczenia informacji dla mieszkańców (ulotki informacyjne i ostrzegawcze) o prowadzonej akcji odszczurzenia

- w zakresie Higieny Żywności i Żywności i Przedmiotów Użytku

Przy planowaniu częstotliwości kontroli na rok **2018** w zakładach będących pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej uwzględniono następujące kryteria:

- wyniki przeprowadzonych kontroli w poprzednich latach (arkusz oceny zakładu z przeprowadzoną analizą ryzyka),
- interwencje stron,
- wyniki badań laboratoryjnych w przypadku obiektów produkcyjnych
- instrukcję roboczą planowanie działań inspekcyjnych w województwie śląskim,
- rozporządzenie 882/2004.

Ocena stanu sanitarnego – ogólna

W **2018r.** na terenie podległym PPIS w Rudzie Śląskiej działalność prowadziły **1192** zakłady (w tym **15** obiektów będących pod nadzorem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego), skontrolowano **508** zakładów. Do skontrolowania w **2018r.** zaplanowano **371** zakładów, z czego zostało skontrolowanych **314**, co stanowi **84,6%**. Przyczynami braku kontroli w **57** przypadkach były:

- likwidacja obiektu (**41** przypadków),
- zawieszenie prowadzenia działalności (**7** przypadków),
- obiekty nieskontrolowane z różnych powodów (**9** przypadków).

Poza przyjętym do realizacji planem pracy skontrolowano dodatkowo **194** obiekty.

Reasumując w **2018** roku wykonano łącznie **825** kontroli i rekontroli, z czego:

- **314** stanowiły kontrole zaplanowane w planie pracy na **2018r.**,
- **83** kontrole wykonano na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru,
- **263** związane były z interwencjami, akcjami, przedsięwzięciami oraz poborem próbek,
- **165** przeprowadzono dokonując kontroli sprawdzających.

W **2018** roku pod nadzorem były **1192** obiekty natomiast w **2017** roku **1231**
Ilość obiektów ogółem w **2018** r. zmniejszyła się o **39**

Zmniejszyła się liczba:

- zakładów obrotu żywnością o **43**
- zakładów małej gastronomii o **7**

Zwiększyła się liczba:

- zakładów produkcji żywności o **3**
- zakładów żywienia zbiorowego otwartego (prowadzących działalność w oparciu o surowce) o **4**
- zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego o **3**
- zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością o **1**

Liczba wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakładów obrotu kosmetykami nie uległa zmianie.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono **825** kontroli i rekontroli.
Nałożono łącznie **130** mandatów na kwotę **32 800** PLN.

W **2018** roku wydano łącznie **90** decyzji administracyjnych, w tym:

- **55** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień sanitarno-technicznych, w tym **5** decyzji wstrzymania działalności (**3** piekarnie, **1** kiosk na targowisku, **1** zakład świadczący usługi cateringowe),
- **4** umorzenia decyzji administracyjnych ze względu na likwidację obiektu,
- **18** decyzji prolongujących termin wykonania decyzji administracyjnych,
- **8** decyzji zatwierdzających warunkowo,
- **5** decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie.

Ponadto wydanych zostało:

- 55 decyzji zatwierdzających,
- 41 decyzji zatwierdzających dodatkową działalność,
- 72 decyzje wykreślające,
- 372 decyzje płatnicze na kwotę **30 971 PLN**.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych łącznie **502** próbki, w tym:

- 474 próbek żywności,
- 16 próbek sanitarnych (zmiotki i wytrzepiny),
- 7 próbek przedmiotów użytku,
- 5 wymazów sanitarnych.

Tabela nr 1 Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2017 i 2018.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2017	2018	
Obiekty ogółem	1231	1192	(-)
Zakłady produkcji żywności	48	51	(+)
Obiekty obrotu żywnością	844	801	(-)
w tym: środki transportu żywności	79	80	(+)
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	197	194	(-)
w tym: zakłady małej gastronomii	114	107	(-)
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	115	118	(+)
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	(=)
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	15	(+)
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	0	0	(=)
Obiekty obrotu kosmetykami	11	11	(=)

Ocena stanu sanitarnego - szczegółowa

- zakłady produkcji żywności

W roku **2018** w ewidencji znajdowało się **51** zakładów pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej, z czego skontrolowano **32**.

Wydano **20** decyzji administracyjnych, w tym **3** decyzje wstrzymania działalności (**3** piekarnie).

Nałożono **12** mandatów karnych na kwotę **4 100** PLN.

Tabela nr 2 Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2017 i 2018.

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2018 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Wytwórnice lodów	4	-	-	6	-	-
2.	Automaty do lodów	2	-	-	3	-	-
3.	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	-	-	-	-	-	-
4.	Piekarnie	7	3	42,8	7	2	28,6
5.	Ciastkarnie	9			5		
6.	Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	-	-	-	-	-	-
7.	Browary i słodownie	1	-	-	1	-	-
8.	Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	-	-	-	-	-	-
9.	Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych	-	-	-	-	-	-
10.	Zakłady garmazeryjne	1	-	-	2	-	-
11.	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	-	-	-	-	-	-
12.	Wytwórnice makaronów	-	-	-	-	-	-
13.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	-			2		
14.	Wytwórnice koncentratów spożywczych	-	-	-	-	-	-
15.	Wytwórnice octu, musztardy i majonezu	-	-	-	1	-	-
16.	Wytwórnice chrupiek, chipsów i prażynek	-	-	-	-	-	-
17.	Wytwórnice suplementów diety	-	-	-	-	-	-
18.	Wytwórnice środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	-	-	-	-	-	-
19.	Wytwórnice substancji dodatkowych	-	-	-	-	-	-
20.	Cukrownie	-	-	-	-	-	-
21.	Inne wytwórnice żywności	3	-	-	3	1	33,3
	Obiekty ogółem	27	3	11,1	30	3	10

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- zły stan sanitarny,
- zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- nieskutecznie prowadzone zabiegi DDD,
- obecność szkodników zbożowo-mącznych oraz owadów,
- brak zabezpieczenia przed wtórnymi zanieczyszczeniami,
- brak higieny personelu,
- brak higieny produkcji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli **3** obiekty produkcyjne zostały uznane za zakłady o złym stanie sanitarnym:

- **1** piekarnia nie odpowiadała ustalonym wymaganiom sanitarnym w zakresie obecności szkodników w pobranych próbkach sanitarnych. Ponadto w trakcie kontroli sanitarnej (tematycznej) stwierdzono obecność żywych gryzoni. Potwierdzona została także zasadność złożonej na zakład interwencji. Nałożono **3** mandaty karne na łączną kwotę **1 200** PLN oraz wydano **2** decyzje wstrzymania działalności
- **1** piekarnia nie odpowiadała ustalonym wymaganiom sanitarnym w zakresie obecności szkodników w pobranych próbkach sanitarnych. Ponadto obiekt został uznany za niezgodny w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny (obecność owadów biegających). Nałożono **2** mandaty karne na łączną kwotę **1 000** PLN oraz wydano **1** decyzję wstrzymania działalności.
- **1** inna wytwórnia żywności została oceniona jako niezgodna w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny (rażące nieprawidłowości z zakresie „Czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym”) Nałożono **1** mandat karny na łączną kwotę **500** PLN. Działalność zakładu uległa likwidacji.

W **2018** roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano **42** próbki żywności, w tym do badań mikrobiologicznych **20** próbek, do badań sanitarnych (zmiotki, wytrzepki) **16** próbek, **4** próbki w kierunku izomerów trans kwasów tłuszczowych oraz **2** próbki w kierunku mikotoksyn. **14** próbek uległo dyskwalifikacji: **10** pod względem mikrobiologicznym oraz **4** pod względem obecności szkodników zbożowo-mącznych.

Ponadto w nawiązaniu do „Planu pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2018 rok przeprowadzono 1 kontrolę w ciastkarni, w trakcie której dokonano badań przesiewowych (metoda szybka) tłuszczów smażalniczych używanych w zakładzie. Uzyskany wynik nie wykazał przekroczeń.

➤ **obiekty obrotu żywnością**

W roku 2018 skontrolowano 249 obiektów z 801 znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. 1 obiekt znajdował się pod nadzorem ŚPWIS. Wydano 23 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję wstrzymania działalności zakładu ze względu na obecność żywych szkodników oraz zły stan techniczny (1 kiosk na targowisku). Nałożono 74 mandaty karnych na kwotę 16 650 PLN.

W 2018 roku w obiektach obrotu żywnością pobrano 437 próbek żywności, które przebadano w różnych kierunkach. 11 z przebadanych próbek zostało zakwestionowanych pod względem mikrobiologicznym i 1 próbka pod kątem przekroczenia poziomu pestycydów.

Tabela nr 3 Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2017 i 2018.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2018 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy Spożywcze	259	3	1,15%	168	1	0,59%
Kioski Spożywcze	99	1	1%	27	1	3,7%
Magazyny Hurtowe	18	-	-	12	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	12	-	-	6	-	-
Środki transportu	8	-	-	6	-	-
Inne obiekty obrotu żywnością	61	-	-	30	-	-
Obiekty ogółem	457	4	0,87%	249	2	0,8%

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należą m.in.: brudne, popękane ściany i sufity (przyczyną czego często bywają szkody górnicze), ubytki w posadzce podłogowej.

Nieprawidłowości natury higienicznej (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to głównie: brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów, brak środków do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością, niehigieniczna sprzedaż, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie ich przydatności oraz nieprawidłowo oznakowanych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli **3** obiekty obrotu żywnością zostały uznane za zakłady o złym stanie sanitarnym:

- **1** sklep spożywczy został oceniony jako niezgodny z wymaganiami w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny (rażące nieprawidłowości z zakresu „Warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego”). Nałożono **1** mandat karny na kwotę **400** PLN.
- **1** kiosk na targowisku ze względu na wyniki kontroli interwencyjnej, w trakcie której potwierdzono obecność żywych szkodników i ich pozostałości oraz zły stan techniczny. Nałożono **1** mandat karny na kwotę **500** PLN oraz wydano **1** decyzję wstrzymania działalności zakładu.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

W nadzorowanych obiektach, w których prowadzona jest wieloletnia sprzedaż obserwuje się większą świadomość personelu wynikającą z przestrzegania Dobrych Praktyk Higienicznych w porównaniu do zakładów dopiero rozpoczynających działalność handlową. W roku **2018** na terenie targowisk znajdujących się w dzielnicach: Wirek, Nowy Bytom, Ruda oraz Halemba przeprowadzono łącznie **14** kontroli kiosków sprzedających różne środki spożywcze. Kioski na bieżąco są modernizowane a ich stan techniczny ulega poprawie. W trakcie kontroli nałożono **3** mandaty karne o łącznej wysokości **850** PLN. Ponadto przeprowadzono **1** kontrolę w związku ze zgłoszoną interwencją na sprzedaż wędlin z punktu handlowego tymczasowego (stół) w wyniku której nałożono **1** mandat karny w wysokości **500** PLN.

➤ **zakłady żywienia zbiorowego**

W **2018** roku znajdowało się w rejestrze **312** obiektów (w tym **14** będących pod nadzorem ŚPWIS), z czego skontrolowano **207** obiektów.

Wydano łącznie na zakłady żywienia zbiorowego **47** decyzji administracyjnych dotyczących uchybień sanitarno-technicznych, w tym **1** decyzję wstrzymania działalności (zakład usług cateringowych).

Winnych uchybień ukarano mandatami karnymi w ilości **44** na łączną kwotę **12 050 PLN**.

Najczęstsze uchybienia to:

- niewłaściwa jakość surowców wykorzystywanych do produkcji
- nieprawidłowy stan sanitarny
- brak regularnych zapisów procesów produkcyjnych,
- brak pełnej identyfikacji surowców i gotowych produktów,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych.

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych **5** próbek sanitarnych (w kierunku parametrów mikrobiologicznych – wymazy z rąk i powierzchni) oraz **2** próbki posiłków.

Tabela nr 4 Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2017 - 2018.

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2018 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	197	-	-	127	1	0,79%
2.	w tym zakłady małej gastronomii	114	-	-	63	1	1,59%
3.	Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	115	-	-	80	-	-
	Obiekty ogółem	312	-	-	207	1	0,48%

➤ **zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego**

W **2018** roku skontrolowano **127** obiektów z **194** znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Wydano łącznie **34** decyzje administracyjne.

Winnych zaniedbań ukarano **38** mandatami karnymi na kwotę **10 250** PLN.

➤ **mała gastronomia.**

Spośród **107** zakładów tej grupy skontrolowano **63**. W większości obiektów stosuje się podgrzewanie dań gotowych, podawanych do konsumpcji na naczyniach jednorazowego użytku.

Wydano **7** decyzji administracyjnych na uchybienia techniczne.

Winnych uchybień sanitarnych ukarano **18** mandatami karnymi na łączną kwotę **4 550** PLN.

W punktach małej gastronomii nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych. W nawiązaniu do „*Planu pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli dla PIS na 2018r*”. w trakcie przeprowadzonych kontroli w **2** zakładach małej gastronomii dokonano badań przesiewowych (metoda szybka) tłuszczów smażalniczych używanych w zakładzie. Uzyskane wyniki nie wykazały przekroczeń.

W wyniku przeprowadzonych kontroli **1** obiekt małej gastronomii został uznany za zakład o złym stanie sanitarnym. Obiekt oceniono jako niezgodny z wymaganiami w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny (rażące nieprawidłowości z zakresów „Czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym” oraz „Warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego”). Ponadto w obiekcie przeprowadzono **2** kontrole tematyczne w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarnym. Nałożono **3** mandaty karne na łączną kwotę **1500** PLN oraz wydano **1** decyzję administracyjną nakazującą usunięcie uchybień w stanie technicznym oraz prowadzonej dokumentacji.

➤ ***zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.***

W **2018** roku skontrolowano **80** zakładów ze **118** znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. **14** obiektów pozostaje pod nadzorem ŚPWIS.

Wydano **13** decyzji administracyjnych, w tym **1** decyzję wstrzymania działalności (**1** zakład usług cateringowych).

Winnych ukarano **6** mandatami karnymi na kwotę **1 800** PLN.

W jednym zakładzie żywienia zbiorowego (żłobek żywiący podopiecznych w systemie cateringowym) odnotowano zgłoszenie podejrzenia zatrucia pokarmowego. Z obiektu pobrano wymazy z drobnego sprzętu, powierzchni kontaktującej się z żywnością (blat roboczy) oraz wymaz z rąk osoby wydającej posiłki. Badania wykonano w kierunku pięciu parametrów mikrobiologicznych, otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń. W związku z tym, że dostawcą świadczącym usługi cateringowe dla żłobka był zakład będący pod nadzorem PPIS w Chorzowie, sprawę przekazano pisemnie do jednostki właściwej terenowo celem wykorzystania służbowego.

W **2018** roku przeprowadzono analizę sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego dokonano **21** teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych pobranych ze szkół, przedszkoli i żłobków z uwzględnieniem stosowania przez placówki norm zalecanych przez IŻŻ. Ponadto dokonano oceny laboratoryjnej dwóch próbek posiłków obiadowych pobranych w nadzorowanych żłobkach. Uzyskane wyniki zostały opisane w pkt. „*Krótką charakterystyką prowadzonych akcji i współpracy z innymi komórkami i służbami kontroli*”.

➤ ***ocena transportu żywności***

W **2018** roku skontrolowano **8** firm transportowych.

Nie nałożono mandatów karnych.

Nie przeprowadzono kontroli pojazdów z udziałem innych służb.

➤ ***jakość zdrowotna środków spożywczych***

W 2018 r. pobrano do badań 502 próbki (474 próbki środków spożywczych, 16 próbek – zmiotki, 5 wymazów sanitarnych, 7 próbek przedmiotów użytku).

Zgodnie z „Planem poboru próbek na 2018 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu” pobrano 99,2% zaplanowanych próbek. 4 próbki sanitarne nie zostały pobrane ze względu na brak dostatecznej ilości miejsc poboru (piekarnie, ciastkarnie). W ramach poboru celowanego pobrano 95 próbek środków spożywczych, co stanowi 18,9% ogólnego poboru próbek.

Jednocześnie przeprowadzono 163 oceny znakowania próbek (151 próbek przebadanych w różnych kierunkach i 12 w kierunku samego znakowania). Spośród 5 pobranych wymazów sanitarnych żaden nie został kwestionowany. Ponadto w ramach urzędowej kontroli i monitoringu przekazywane są na bieżąco informacje o kwestionowanych próbkach (w tym w zakresie znakowania) do organów nadzorujących, właściwych ze względu na miejsce prowadzonej działalności przez producenta.

➤ ***jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych***

W 2018 roku przebadano laboratoryjnie 467 próbek krajowych środków spożywczych pobranych w różnych obiektach żywienia-żywnościowych, w tym 451 próbek środków spożywczych przebadano w różnych kierunkach oraz 16 próbek sanitarnych (wytrzepiny z koszyków oraz zmiotki) pobranych w piekarniach. 4 próbki sanitarne nie zostały pobrane ze względu na brak dostatecznej ilości obiektów produkcyjnych (piekarnie, ciastkarnie).

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości.

Przebadano ogółem:

- pod względem mikrobiologicznym – 270 próbek,
- pod względem fizyko-chemicznym – 96 próbek
- pod względem organoleptycznym – 54 próbki,
- pod względem oznakowania – 11 próbek
- pod względem obecności zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych – 20 próbek,
- próbek sanitarnych – 16 próbek.

Z pobranych próbek **25** uległo dyskwalifikacji. **20** zdyskwalifikowano ze względu na przekroczone poziomy parametrów mikrobiologicznych, **4** ze względu na obecność szkodników zbożowo-mącznych, **1** próbkę ze względu na przekroczony poziom pestycydów.

Tabela nr 5 Ocena jakości zdrowotnej krajowych środków spożywczych w latach **2017 - 2018**

Próbki	Liczba próbek zakwestionowanych w 2017 roku	Liczba próbek zakwestionowanych w 2018 roku
Mięso, podroby i przetwory mięsne		
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i przetwory jajeczne		
Ryby, owoce morza i ich przetwory		
Mleko i przetwory mleczne		10
Ziarna zbóż i przetwory zbożowo-mączne		
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie		10
Cukier i inne		
Miód i produkty pszczelarskie		
Orzechy, w tym arachidy		
Warzywa (w tym strączkowe)		1
Owoce		
Grzyby		
Drożdże		
Napoje alkoholowe		
Ocet		
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe		
Tłuszcze roślinne		
Ziarna roślin oleistych		
Koncentraty spożywcze	1	
Majonezy, musztardy, sosy		
Zioła, przyprawy		
Kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe		
Wyroby garmażeryjne i kulinarne		
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego		
Nowa żywność		
Suplementy diety		
Substancje dodatkowe		
Sól spożywcza i jej zamienniki		
Inne	3	4
Razem	4	25

➤ *jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i Unii Europejskiej*

W **2018** roku pobrano do badań laboratoryjnych **22** próbki żywności pochodzącej z Unii Europejskiej. Żadna z pobranych próbek nie uległa zdyskwalifikowaniu. Próbki zostały przebadane w kierunkach:

- fizyko-chemia **9** próbek,
- organoleptyka **3** próbki,
- mikrobiologia **10** próbek
- dodatkowa ocena znakowania **4** próbki.

W **2018** roku pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku znakowania **1** próbkę środków spożywczych pochodzących z importu.

➤ *nadzór nad przedmiotami użytku*

Tabela nr 7 Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz miejsca obrotu w latach 2017 – 2018.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność		Kierunek zmian przybyło/ubyło
	Rok 2017	Rok 2018	
Wytwórnice ogółem	2	2	(=)
w tym: materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	(=)
produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	-	-	-
Miejsca obrotu ogółem	25	26	(+)
w tym: materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	15	(+)
kosmetykami	11	11	(=)

W **2018** roku przeprowadzono **14** kontroli w obiektach produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz **15** kontroli w obiektach obrotu kosmetykami.

W roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych w kierunku fizyko-chemicznym pobrano 7 próbek przedmiotów użytku (2 próbki krajowe oraz 5 próbek z importu) spośród 7 zaplanowanych. Wszystkie próbki zostały pobrane w nadzorowanych sklepach oraz miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

W 2018 roku nie pobrano próbek kosmetyków.

Tabela nr 7 Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2017 - 2018.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2017 roku			Liczba próbek zbadanych w 2018 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	6	-	-	7	-	-

➤ ***nadzór nad importem/eksportem***

PSSE w Rudzie Śląskiej nie sprawuje nadzoru nad importem i eksportem, ponieważ na terenie miasta brak jest zakładów prowadzących działalność w w/w zakresie.

➤ ***nadzór nad importem owoców miękkich***

Celem akcji jest wzmożony nadzór nad importem owoców miękkich, w tym runa leśnego z Ukrainy do Polski. Na terenie podległym nadzorowi PPIS w Rudzie Śląskiej nie dokonuje się granicznej kontroli środków spożywczych w związku z brakiem miejsc odbiorów granicznej kontroli sanitarnej, tj. przejść granicznych, magazynów celnych, portów lotniczych. Przeprowadzono 2 kontrole tematyczne (1 w paczkowni mrożonek, 1 w centrum dystrybucyjnym) w zakresie nadzoru nad owocami miękkimi pochodzącymi z importu i UE. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie.

➤ *sklepiki i stołówki szkolne*

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonowało w **2018** roku:

- **15** sklepików szkolnych,
- **38** stołówek szkolnych, w tym **5** z żywieniem cateringowym,
- **36** stołówek w przedszkolach, w tym **7** z żywieniem cateringowym.

W **2018** roku przeprowadzono w sklepikach szkolnych oraz blokach żywieniowych w jednostkach systemu oświaty łącznie **47** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych zwrócono szczególną uwagę na zgodność asortymentu wprowadzanego do obrotu oraz sposobu żywienia dzieci i młodzieży z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie, w związku z czym nie wystosowano do WSSE w Katowicach wniosków o nałożenie kar pieniężnych. W nadzorowanych obiektach stwierdzano jednakże w **11** przypadkach uchybienia natury sanitarnej (**1** sklepik, **6** stołówekw szkołach, **4** stołówki w przedszkolach) – wydano doraźne zalecenia.

Ponadto przeprowadzono **8** kontroli sprawdzających oraz **27** kontroli tematycznych. Ponadto w szkolnych i przedszkolnych blokach żywieniowych dokonano **18** ocen teoretycznych jadłospisów dekadowych – nie stwierdzono nieprawidłowości.

krótka charakterystyka prowadzonych akcji i współpracy z innymi komórkami i służbami kontroli

W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące akcje:

- wypoczynek zimowy
- wypoczynek letni
- bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych

- ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętego żywienia zbiorowego
- papierosy
- badanie tłuszczów do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych
- afrykański pomór świń
- nadzór nad żywnością nieopakowaną – wykaz składników i alergeny
- identyfikowalność ziemniaków
- sklepiki i stołówki szkolne
- nadzór nad importem owoców miękkich

➤ *współpraca z innymi służbami kontroli*

W minionym roku prowadzono współpracę z innymi służbami kontroli tj.:

- Policją
- Państwową Inspekcją Weterynaryjną,
- Wojskową Inspekcją Weterynaryjną,
- Państwową Inspekcją Handlową,
- Państwową Inspekcją Farmaceutyczną,
- Urzędem Miasta,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **11** akcji, z tego **4** wspólnie z innymi komórkami stacji:

- **1** z Sekcją HKiŚ (bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych),
- **2** z Sekcją HDiM (wypoczynek letni i zimowy),
- **1** z Samodzielnym Stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej (nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wyrobach tytoniowych)

➤ *akcje*

- akcja „Wypoczynek zimowy”

Akcja „Wypoczynek zimowy” została przeprowadzona wspólnie z Sekcją HDiM w trakcie trwania ferii zimowych dla dzieci i młodzieży. Skontrolowano **13** placówek organizujących wypoczniki dla dzieci, spośród których **12** przygotowuje posiłki na miejscu, a **1** korzysta z usług firmy cateringowej. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w nadzorowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z powyższym nie podjęto żadnych działań represyjnych.

- akcja „Wypoczynek letni”

W okresie trwania wakacji letnich przeprowadzono wspólnie z Sekcją HDiM akcję „Wypoczynek letni”. Przeprowadzono **8** kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w wyniku których nie podjęto działań represyjnych. Na terenie miasta Ruda Śląska brak jest szlaków i baz turystycznych, a także terenów rekreacyjnych.

- akcja „Bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych”

W 2018 roku na terenie miasta Ruda Śląska zorganizowano **1** imprezę masową pn. „Holi Festival Poland – Święto Kolorów”, w trakcie trwania której wspólnie z Sekcją HKiŚ przeprowadzono **1** kontrolę ruchomego punktu gastronomicznego. W trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości.

- akcja „Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętego żywienia zbiorowego”

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego dokonano **21** teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych pobranych ze szkół (**6** jadłospisów), przedszkoli (**12** jadłospisów) i żłobków (**3** jadłospisy) biorąc pod uwagę stosowanie przez placówki norm zalecanych przez IŻŻ ustanowionych dla wyróżnionych grup uwzględniając różnice w zapotrzebowaniu organizmu zależnie od wieku, płci, stanu fizjologicznego i aktywności fizycznej, a także związanych z warunkami bytowymi i trybem życia. Ponadto w **2** żłobkach pobrano **2** posiłki obiadowe w celu przeprowadzenia analizy laboratoryjnej. **1** z posiłków obiadowych został zdyskwalifikowany ze względu na zawyżoną podaż chlorku sodu oraz nieprawidłową podaż białek i tłuszczów. Powyższe nieprawidłowości zostały potwierdzone również

w przeprowadzonej analizie teoretycznej jadłospisu dekadowego – jadłospis został oceniony negatywnie. W związku z powyższym wystosowano pismo do placówki z zaleceniem dostosowania wartości odżywczych podawanych posiłków do prawidłowych poziomów wg norm IŻŻ z 2017r.

Wszystkie jadłospisy pobrane w szkołach i przedszkolach zostały ocenione jako prawidłowe, spełniające wymagania Norm IŻŻ (wartość energetyczna, % energii z białka i tłuszczu, wapń, żelazo, witamina C). Obserwuje się poprawę i wzrost świadomości personelu odpowiedzialnego za żywienie dzieci w placówkach oświatowych względem lat ubiegłych.

- akcja „Nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wyrobach tytoniowych”

Celem akcji jest kontrola przedsiębiorców w zakresie prawidłowości stosowania przepisów ustawy Ministra Zdrowia z dnia 21 kwietnia 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz o zakazie używania papierosów elektronicznych w obiektach. W trakcie przeprowadzania akcji przeprowadzono **54** kontrole sanitarne zgodnie z planem pracy, podczas których zwrócono szczególną uwagę na stosowanie przepisów dotyczących zakazu palenia w obiektach rozrywkowo-gastronomicznych oraz umieszczaniu w widocznych miejscach odpowiedniego oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono **2** obiekty z wydzielonym pomieszczeniem palarni. W wyniku podjętych działań nie nałożono mandatów karnych. Akcja koordynowana była przez Samodzielne Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej.

- akcja „Badanie tłuszczów do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych”

W nawiązaniu do „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na **2018** rok kontynuowano badania dot. tłuszczów przeznaczonych do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych. W ramach akcji w trakcie **2** kontroli tematycznych ponadplanowych (**2** zakłady małej gastronomii) oraz **1** kontroli sanitarnej (**1** ciastkarnia) przeprowadzonej zgodnie z planem pracy dokonano badań przesiewowych (metodą szybką) tłuszczów smaźalniczych używanych w zakładzie. Uzyskane wyniki nie wykazały przekroczeń.

- akcja „Afrykański pomór świń”

Akcja odbyła się w związku z wystąpieniem w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki.

W związku z trwającą akcją i wzmożonym nadzorem nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów kategorii III w trakcie przeprowadzania **184** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy oraz kontroli interwencyjnych zwrócono szczególną uwagę na wyżej wymienione zagrożenia. Przeprowadzono:

- **5** kontroli w kioskach zlokalizowanych na targowiskach,
- **59** kontroli w obiektach obrotu żywnością – sklepach spożywczych, w tym **2** kontrole przeprowadzono w sklepie wprowadzającym do obrotu dziczyznę
- **120** kontroli w zakładach żywienia zbiorowego, w tym **1** kontrolę w restauracji oferującej do konsumpcji potrawy z dziczyzny.

W ramach akcji przeprowadzano kontrole wspólnie z innymi organami:

- **1** kontrola w sklepie spożywczym z funkcjonariuszem Policji,
- **2** kontrole w kioskach na targowisku z przedstawicielem Inspekcji Weterynaryjnej.

W trakcie przeprowadzania czynności skontrolowano możliwość identyfikacji mięsa i wyrobów wędliniarskich wprowadzanych do obrotu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Ponadto w trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nałożono **40** mandatów karnych na łączną kwotę **8 850** PLN w związku z bieżącymi uchybieniami sanitarnymi, między innymi związanymi ze złym stanem porządkowym w zakładzie, wprowadzaniem do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości, itp.

- akcja „Nadzór nad żywnością nieopakowaną – wykaz składników i alergeny”

Akcję przeprowadzono w związku z koniecznością wzmożenia nadzoru nad przestrzeganiem wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów. Podczas kontroli prowadzonych w obiektach oferujących żywność nieopakowaną zwrócono szczególną uwagę na zagadnienia dot. obowiązku przekazywania konsumentom informacji na temat żywności w przypadku dostarczania jej bez opakowania. W okresie trwania akcji przeprowadzono **174** kontrole w **157** obiektach. W **6** przypadkach wydano doraźne zalecenia odnośnie przedstawienia do wglądu wykazu składników, wydano **12** decyzji administracyjnych, w **8** przypadkach kontrolowane strony zobowiązały się do przedstawienia do wglądu wykazu składników dot. oferowanych do konsumpcji potraw.

Stwierdzenie nieprzestrzegania wymagań wynikało z braku znajomości obowiązujących przepisów. Wyniki tej akcji pokazują jednocześnie, że świadomość przedsiębiorców w zakresie stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25.10.2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23.12.2014 w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych poprawiła się w stosunku do lat ubiegłych.

- akcja „Identyfikowalność ziemniaków”

Celem akcji było wzmożenie nadzoru w zakresie ustalania pochodzenia produktów ze zwróceniem szczególnej uwagi na identyfikowanie podmiotów zaopatrujących w ziemniaki miejsca zbiorowego żywienia typu: stołówki w szkołach, przedszkolach, internatach, restauracje, firmy cateringowe. W trakcie przeprowadzanych kontroli zbierano informacje na temat dostawców ziemniaków do powyższych placówek. W trakcie przeprowadzania **48** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy na rok **2018r.** zebrano informację na temat **11** rolników.

➤ **współpraca**

- współpraca z Policją

W ramach współpracy przedstawiciele Policji dwukrotnie udzielili asysty pracownikom Sekcji HŻŻiPU podczas prowadzenia kontroli. W jednym przypadku funkcjonariusze Policji zweryfikowali tożsamość przedsiębiorcy nieposiadającego dowodu osobistego, w drugim natomiast uczestniczyli w próbie wręczenia przedsiębiorcy decyzji wstrzymania działalności. Ponadto w związku z akcją dot. ASF przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w obiekcie obrotu żywnością (sklep mięsny).

- współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną

W 2018 roku zostało zawarte nowe „Porozumienie ramowe z dnia 15 listopada 2018r. zawarte pomiędzy PPIS w Rudzie Śląskiej i PIW w Katowicach o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na terenie miasta na prawach powiatu Ruda Śląska”. W nawiązaniu do w/w porozumienia uzgodniono pomiędzy inspekcjami, iż w chwili obecnej na terenie miasta Ruda Śląska brak jest obiektów pozostających pod wspólnym nadzorem obu organów.

W nawiązaniu do wystąpienia na terenie Polski afrykańskiego pomoru świń w ramach współpracy przeprowadzono wspólnie z PIW 2 kontrole w kioskach na targowisku sprzedających mięso i wędliny. W trakcie przeprowadzania czynności skontrolowano możliwość identyfikacji mięsa i wyrobów wędliniarskich wprowadzanych do obrotu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Ponadto w związku z kwestionowaną kontrolą w obiekcie obrotu żywnością wystosowano pismo do PIW w Katowicach w sprawie nieprawidłowego mycia i dezynfekcji pojemników transportowych w zakładzie produkcyjnym (w związku ze stwierdzeniem w trakcie przeprowadzanej kontroli licznych starych etykiet na pojemnikach, w których dostarczany był towar z zakładu produkcyjnego).

- współpraca z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną

Z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną we Wrocławiu przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w restauracji w związku ze świadczeniem usług cateringowych dla wojska. Kontrolę przeprowadzono w zakresie stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz prowadzonej

dokumentacji. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obiekcie w związku z czym nie wyciągnięto konsekwencji karnych i nie wydano zaleceń.

współpraca z Państwową Inspekcją Handlową

W ramach współpracy otrzymano 1 pismo informujące o wynikach kontroli przeprowadzonych przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Handlowej w obiekcie obrotu żywnością.

współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

Porozumienie ramowe z dnia 14.07.2008 i 05.11.2008 r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadal aktualne. W 2018r. wystosowano 1 pismo do Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach o zamiarze przeprowadzenia kontroli oraz poboru próbek żywności w nadzorowanych aptekach. W wybranych aptekach na terenie miasta Ruda Śląska pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementów diety w kierunku znakowania i składników mineralnych oraz 1 próbkę środków spożywczych do początkowego żywienia niemowląt w kierunku zawartości metali.

- współpraca z Urzędem Miasta

W ramach współpracy z Urzędem Miasta w Rudzie Śląskiej brano czynny udział w realizacji „Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli Miasta Ruda Śląska na lata 2016-2019” w zakresie:

- bezpieczeństwa imprez masowych,
- eliminacji zjawiska handlu ulicznego i targowego prowadzonego bezprawnie.

- współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych

Wystosowano 1 pismo do ZUS-u w sprawie potwierdzenia czy przedsiębiorca prowadzący działalność na terenie miasta Ruda Śląska jest kontrolowany przez w/w jednostkę. W odpowiedzi otrzymano informację zwrotną.

- współpraca z jednostką oświatową – szkołą podstawową

Na prośbę jednej ze szkół podstawowych zorganizowano spotkanie edukacyjne z uczniami klas siódmych dotyczące zdrowego żywienia dzieci i młodzieży. W spotkaniu uczestniczyło **110** podopiecznych.

➤ *interwencje*

Przeprowadzono łącznie **88** kontroli w związku z interwencjami stron oraz zgłoszeniami dotyczącymi systemu RASFF i RAPEX, w tym:

- **62** kontrole tematyczne dotyczące interwencji stron,
- **22** kontrole w ramach systemu RASFF
- **4** kontrole w ramach systemu RAPEX.

Potwierdzono zasadność złożonych zgłoszeń w **31** przypadkach, natomiast w **29** nie stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku w ramach jednego zgłoszenia interwencji przeprowadzono **3** kontrole interwencyjne natomiast w drugim przypadku przeprowadzono **2** kontrole interwencyjne w ramach jednego zgłoszenia. Ponadto w przypadku **1** ze zgłoszeń nie przeprowadzono kontroli ponieważ w obiekcie nie rozpoczęto prowadzenia działalności – przedsiębiorca stawiał się w PSSE Ruda Śląska składając stosowne wyjaśnienia.

Głównymi zarzutami były: zły stan higieniczny obiektów, niewłaściwa jakość środków spożywczych, niewłaściwe znakowanie artykułów spożywczych, brak higienicznej sprzedaży, nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych, obecność szkodników, niewłaściwa gospodarka odpadami, niewłaściwy transport artykułów spożywczych. W ramach nadzoru rozpatrywano również anonimowe, pisemne i telefoniczne sygnały dotyczące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach, głównie stanu sanitarnego.

W ramach rozpatrywanych interwencji stron przekazano do badań laboratoryjnych **4** próbki żywności do badań laboratoryjnych w kierunku organoleptyki. Wszystkie z pobranych prób nie były kwestionowane.

Ponadto w ramach działań podjętych na skutek zgłoszonych interwencji za uchybienia natury sanitarnej winnych ukarano **30** mandatami karnymi na łączną kwotę **7 400** PLN oraz zostały wydane **2** decyzja administracyjna wstrzymania działalności w zakładzie.

- wnioski

W wyniku analizy lat **2017** i **2018** w zakresie poboru próbek stwierdzono:

- wzrost ilości pobranych w **2018** roku próbek względem roku **2017** o **30**, tj. **6,8%**,
- odsetek dyskwalifikowanych próbek zwiększył się z **0,8%** w **2017r.** do **5%** w **2018r.**

Ponadto stwierdzono, że w roku **2018** zwiększyła się liczba kontroli interwencyjnych o **18** względem roku **2017**, porównywalny jest odsetek kontroli interwencyjnych potwierdzających stawiane zarzuty.

W **2018** roku odnotowano **1** zgłoszenie podejrzenia zbiorowego zatrucia pokarmowego (niepotwierdzone).

Celem zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej oraz bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności kontynuowane będą następujące zamierzenia:

1. Pogłębianie wiedzy związanej z obowiązującymi przepisami prawnymi celem biegłego posługiwania się nimi w bieżącym nadzorze.
2. Podejmowanie działań mających na celu sprawdzanie stopnia wdrożenia i skuteczności stosowania wdrożonego systemu HACCP.
3. Doskonalenie i koordynacja działań oraz rozszerzenie współpracy z innymi jednostkami w ramach systemu RASFF i RAPEX.
4. Egzekwowanie od przedsiębiorców na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego stosowania Rozp. 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności w szczególności etykietowanie żywności.
5. Prowadzenie nadzoru nad zakładami dystrybucji suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia, oraz środków spożywczych wzbogacanych – w oparciu o ustalenia kontrolne z poprzedniego roku sprawozdawczego.
6. Kontynuowanie współpracy z innymi pionami PSSE, Inspekcją Weterynaryjną, Farmaceutyczną i Handlową oraz organami administracji publicznej.

- w zakresie Higieny Komunalnej i Środowiska

Stan obiektów na dzień **31.12.2018r.** wynosił **410**

W **2018** roku przeprowadzono łącznie **445** kontroli
wydano:

55 decyzji, w tym:

- 29** decyzji administracyjnych płatniczych
- 26** decyzji administracyjnych, w tym:
- 2** decyzji nakazujących usunięcie uchybień
- 1** decyzja unieruchamiająca obiekt
- 3** decyzje prolongujące
- 12** ekshumacji
- 8** inne (**2** oceny higieniczne; **5** rocznych ocen jakości wody na pływalniach, **1** wywóz zwłok za granicę)

oraz:

- 24** postanowień zezwalających na sprowadzenie szczątków ludzkich
- 3** opinie na imprezy masowe

Nałożono **2** mandaty karne na kwotę **200** zł.

Pobrano **271** próbek wody do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, dokonując **250** oznaczeń chemicznych wody na zawartość chloru.

stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

➤ *ustępy publiczne*

Na terenie Rudy Śląskiej znajdują się **1** ustęp publiczny, skanalizowany.

W **2018** roku w obiekcie tym przeprowadzono **1** kontrolę.

Ustęp publiczny jest czynny przez cały rok. Skontrolowany obiekt podłączony jest do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo. Zapas środków higieny, myjących i dezynfekujących wystarczający, przechowywany w obiekcie w wydzielonym miejscu.

Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych, nie wydano w związku z tym decyzji administracyjnej, unieruchamiającej.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stan sanitarno-techniczny skontrolowanego ustępu oceniono jako dobry.

➤ *ustępy ogólnodostępne*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się **3** ustępy ogólnodostępne zlokalizowane na terenie obiektów handlowych. W **2018** roku skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzając łącznie **3** kontrole.

W trakcie kontroli stan sanitarno-techniczny ustępów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te są na bieżąco sprzątane. Zapas środków higieny, myjących i dezynfekcyjnych wystarczający, przechowywany w wydzielonych pomieszczeniach. Zapewnione są kabiny dla osób niepełnosprawnych.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych, nie wydano w związku z tym decyzji administracyjnych, unieruchamiających.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-techniczny skontrolowanych ustępów oceniono jako dobry.

➤ *plywalnie kryte*

W **2018** roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej były **4** baseny kryte:

- basen w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Chryzantem,
- basen w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Oświęcimskiej 90,
- basen w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Pokoju 13,
- Park wodny „Aquadrom” w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej 95a.

W roku **2018** skontrolowano wszystkie obiekty przeprowadzając łącznie **5** kontroli.

W basenach krytych nadzór prowadzony jest przez cały rok. Wykonywane są kontrole sanitarne obiektów, jak również jakości wody w nieckach basenowych. Obiekty te funkcjonują w budynkach wolnostojących podłączonych do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Wszystkie niecki basenowe wyposażone są w urządzenia do uzdatniania i dezynfekcji wody. Kryte baseny wyposażone są w przebieralnie dla użytkowników połączone bezpośrednio z natryskami i ubikacjami.

Podczas kontroli przeprowadzonych w **2018** roku nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych basenów krytych oceniono jako dobry.

➤ *plywalnie odkryte*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** basen odkryty sezonowy w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Ratowników 2. W obiekcie przeprowadzono **3** kontrole.

Na terenie obiektu znajdują się **3** niecki basenowe, ze stali nierdzewnej, z systemem zamkniętego obiegu wody z czynnym przelewem. W sezonie letnim prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny nad w/w obiektem i jakością wody w nieckach basenowych.

Do dyspozycji użytkowników basenu wydzielone zostało zaplecze higieniczno-sanitarne tj. ustępy, przebieralnie i natryski przy nieckach basenowych. Wydzielona jest ubikacja oraz przebieralnia dla osób niepełnosprawnych. Teren basenu sezonowego wyposażony był w odpowiednią ilość koszy na śmieci i wydzielony placzyk gospodarczy z pojemnikami zamykanymi opróżnianymi według potrzeb.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-technicznym oceniono jako dobry.

➤ *domy pomocy społecznej*

W roku **2018** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się **6** placówek, w których przeprowadzono **6** kontroli.

Obiekty usytuowane są w budynkach wolnostojących. Do dyspozycji pensjonariuszy obiektów całodobowych przeznaczone są pokoje 1, 2, 3 osobowe, zaplecze higieniczno-sanitarne (ubikacje, łazienki i prysznice) przy pokojach lub w ciągach komunikacyjnych. Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie obiekty posiadają odpowiedni sprzęt i środki do utrzymania bieżącej czystości i porządku przechowywane w tzw. składzikach porządkowych, wyposażonych w wodę bieżącą i zlew do mycia sprzętu.

Obiekty te posiadają magazyny czystej i brudnej bielizny. Bielizna w części obiektów prana jest na miejscu w przystosowanych do tego pomieszczeniach, bądź w pralniach miejskich, co udokumentowane jest umowami na piśmie.

Stan higieniczno-sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ *inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **5** obiektów: Warsztaty Terapii Zajęciowej przy ul. Kłodnickiej 91, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Kłodnickiej 103, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wolności 30, Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi przy ul. Przy Kolei 7 oraz Dom Dziennego Pobytu „Seniorek” przy ul. Kubiny 20.

W **2018r.** skontrolowano **5** obiektów przeprowadzając łącznie **5** kontroli.

W obiektach dla pensjonariuszy przygotowane są pokoje wypoczynkowe, sale i świetlice oraz pracownie terapeutyczne. Zapewnione są szafki na odzież wierzchnią. Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie obiekty posiadają sprzęt i środki do utrzymywania bieżącej czystości i porządku przechowywane w tzw. składzikach porządkowych wyposażonych w wodę bieżącą i zlew do mycia sprzętu.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ *placówki zapewniające całodobową opiekę*

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje jedna placówka zapewniająca całodobową opiekę – Dom opieki „Familia” w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Wyzwolenia 12.

W **2018** roku w/w obiekcie przeprowadzono **1** kontrolę.

Obiekt usytuowany jest w budynku wolnostojącym, podłączonym do sieci wodno – kanalizacyjnej i energetycznej. W domu opieki zapewniono 8 miejsc dla kobiet w podeszłym wieku wymagających całodobowej opieki. Do dyspozycji pensjonariuszek przeznaczone są pokoje 3 osobowe, zaplecze higieniczno-sanitarne (ubikacje, łazienki i prysznice). Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

W obiekcie zapewniono odpowiedni sprzęt i środki do utrzymania bieżącej czystości i porządku. Obiekt posiada magazyny czystej i brudnej bielizny.

Stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

➤ *noclegownie i domy dla bezdomnych*

W Rudzie Śląskiej funkcjonują **2** noclegownie: jedna dla bezdomnych mężczyzn oraz jedna dla kobiet. W roku **2018** skontrolowano obydwie obiekty przeprowadzając **2** kontrole.

Noclegownia dla mężczyzn usytuowana jest w budynku Izby wytrzeźwień. W noclegowni przebywa do **44** pensjonariuszy. Pokoje dla bezdomnych wyposażone są w piętrowe łóżka i szafki.

W noclegowni dla kobiet w dwóch salach wyposażonych w łóżka, szafy i stoliki zapewniono **8** miejsc noclegowych.

W obydwu obiektach dla bezdomnych przygotowane są pomieszczenia higieniczno-sanitarne tj. prysznice, umywalki do mycia rąk i ubikacje. Sprzęt do sprzątnięcia i środki czystości zapewnia właściciel noclegowni. Pensjonariusze utrzymują obiekty w czystości i porządku pełniąc tzw. dyżury porządkowe. Obiekty wyposażone są w kosze na śmieci i placówki gospodarcze z kontenerami.

Stan sanitarno-techniczny podczas kontroli w w/w obiektach oceniono jako dobry.

➤ *hotele*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** hotel **3***. W **2018** roku przeprowadzono **1** kontrolę, a stan sanitarno – techniczny obiektu oceniono jako dobry.

W hotelu znajdują się **23** pokoje dwuosobowe, 3 pokoje jednoosobowe, węzły sanitarne, restauracja, centrum konferencji, sala ćwiczeń fitness oraz sauna. Ponadto wydzielone są magazyny czystej bielizny oraz pomieszczenia gospodarcze. Obiekt wyposażony jest w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną oraz wentylację mechaniczną i grawitacyjną.

➤ *inne obiekty świadczące usługi hotelarskie*

W Rudzie Śląskiej znajduje się **13** obiektów świadczących usługi hotelarskie. W **2018** roku wszystkie obiekty zostały skontrolowane – łącznie przeprowadzono **13** kontroli. Obiekty świadczące usługi hotelarskie usytuowane są w budynkach wolnostojących. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. W zależności od standardu obiektu pokoje pozostające do dyspozycji korzystających z usług hotelarskich są 1, 2, 3, 4, 5 osobowe. Węzły sanitarne (toalety, prysznice) znajdują się przy pokojach lub zbiorowe w korytarzach. Zapewnione są środki higieny dla korzystających z usług hotelarskich.

W obiektach wydzielone są magazyny lub miejsca służące do przechowywania bielizny brudnej oraz zapasu bielizny czystej. Pranie bielizny odbywa się w obiektach w wydzielonych, funkcjonalnych pralniach (w systemie tradycyjnym), bądź w pralniach miejskich, co udokumentowane jest rachunkami za wykonane usługi. Obiekty wyposażone są w sprzęt i środki do utrzymania czystości i dezynfekcji przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu. Wszystkie pokoje mieszkalne wyposażone są w kosze na odpadki a obiekty w placyki gospodarcze z kontenerami na śmieci. Kontrole wykazały, że gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Otoczenie obiektów utrzymane w dobrym stanie porządkowym.

Na podstawie przeprowadzonych w **2018** roku kontroli obiekty oceniono **5** jako dostatecznych, **8** jako dobre.

- *zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług.*

W roku **2018** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się łącznie **236** obiektów,

w tym:

- Zakłady fryzjerskie w/g ewidencji – **90**
- Zakłady kosmetyczne w/g ewidencji – **70**
- Zakłady tatuażu w/g ewidencji - **6**
- Zakłady odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna) w/g ewidencji – **31**
- Zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług w/g ewidencji – **39**

W roku **2018** skontrolowano łącznie **226** obiektów przeprowadzając **227** kontroli.

Obiekty - zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług w większości usytuowane są w budynkach wielofunkcyjnych, rzadko w wolnostojących.

Wszystkie zakłady podłączone są do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, ogrzewane centralnie bądź we własnym zakresie (ogrzewanie elektryczne, gazowe bądź węglowe). Wszystkie obiekty posiadają oddzielne wejścia, miejsca lub pomieszczenia szatni i poczekalni dla klientów. Pomieszczenia zakładów są funkcjonalne, wyposażone w prawidłowe stanowiska pracy.

Właściciele zakładów zapewniają sprzęt oraz środki do utrzymania czystości, przechowywane w pomieszczeniu lub miejscu wyposażonym w bieżącą ciepłą i zimną wodę.

Narzędzia wielokrotnego użycia są myte i dezynfekowane oraz przechowywane w pojemnikach, w odpowiednio oznakowanych szafkach. W zakładach, w których używany jest sprzęt powodujący naruszenie ciągłości tkanek, narzędzia są również sterylizowane.

Proces sterylizacji przeprowadzany jest w obiekcie (autoklaw) lub przez podmiot zewnętrzny, z którym właściciel obiektu podpisał stosowną umowę. Zakłady, w których po użyciu sprzętu jednorazowego powstają odpady niebezpieczne, posiadają instrukcje postępowania z odpadami.

Zgodnie z instrukcjami odpady niebezpieczne przechowywane są w oznakowanych, zamykanych pojemnikach oddawane do utylizacji, co potwierdzone jest okazaniem karty przekazania odpadu.

Zakłady odnowy biologicznej – siłownie, wyposażone są dodatkowo w szatnie dla klientów bezpośrednio połączone z prysznicami i toaletami, wyposażone w szafki i przebieralnie. Pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych wyposażone są w klimatyzację lub wentylację mechaniczną.

Personel zakładów wyposażony jest w odzież ochronną. Bielizna wielokrotnego użytku większości zakładów prana jest w domach właścicieli, sporadycznie oddawana do pralni. Dla pracowników zakładów wydzielone są pomieszczenia socjalno-higieniczne tj. szatnie wyposażone w szafy na odzież osobistą i ochronną, kąpiki śniadań i toalety.

Gospodarka odpadami, w tym także niebezpiecznymi – prowadzona jest prawidłowo.

➤ *zakłady fryzjerskie*

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się **90** zakładów fryzjerskich. W **2018** roku w tej grupie obiektów przeprowadzono **89** kontroli w **89** obiektach (**1** zakład powstał w grudniu **2018r.**- kontrola zostanie przeprowadzona w **2019r.**)

Na podstawie przeprowadzonych w **2018** roku kontroli stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

➤ *zakłady tatuażu*

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się **6** zakładów tatuażu. W **2018** roku w obiektach przeprowadzono **6** kontroli.

W trakcie prowadzonego nadzoru nie wydano decyzji administracyjnej nakazującej usunięcie uchybień, ani żadnej innej, jak również nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre .

➤ ***zakłady kosmetyczne***

W roku **2018** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się **70** zakładów kosmetycznych. W obiektach przeprowadzono łącznie **66** kontroli.

W **2018** roku nie skontrolowano **4** obiektów - **3** obiekty działalność została zawieszona, **1** obiekt został zlikwidowany.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***zakłady odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna)***

W **2018** roku w Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajdowało się łącznie **31** gabinetów odnowy biologicznej w tym:

- siłownie,
- solaria,
- komora solna,
- kluby fitness,
- gabinety masażu.

W tej grupie obiektów w **2018** roku skontrolowano **28** obiektów przeprowadzając **29** kontroli.

W **2018** roku nie skontrolowano **3** obiektów - **1** obiekt działalność została zawieszona, **1** obiekt powstał w grudniu **2018r.** - kontrola zostanie przeprowadzona w **2019r.**, **1** - obiekt nie został zaplanowany do kontroli.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu***

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje **39** obiektów należących do ww grupy. W roku **2018** skontrolowano **37** obiektów, łącznie przeprowadzono **37** kontroli.

W **2018** roku nie skontrolowano **2** obiektów - **1** obiekt działalność została zawieszona, **1** obiekt powstał w grudniu **2018r.** - kontrola zostanie przeprowadzona w **2019r.**

W wyniku przeprowadzonych kontroli w **2018** roku w tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym wobec czego nie wydano decyzji administracyjnej, ani nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***dworce, stacje kolejowe***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się **2** przystanki kolejowe PKP: Ruda i Chebzie. W **2018** roku nie zaplanowano w/w obiektów do kontroli.

➤ ***cmentarze***

W Rudzie Śląskiej znajduje się **20** cmentarzy. Obiekty nie zostały zaplanowane do kontroli w **2018** roku.

W **2018** roku wydano **12** decyzji administracyjnych związanych z ekshumacją zwłok (prochów) oraz **1** decyzję na wywóz urny z prochami za granicę.

Wszystkie ekshumacje zwłok (prochów) przeprowadzono we wczesnych godzinach rannych z zastosowaniem środków ochrony osobistej i w obecności zarządców cmentarzy, osób upoważnionych do ekshumacji oraz upoważnionego przedstawiciela Inspekcji Sanitarnej. Z każdego udziału w pracach ekshumacyjnych sporządzony został protokół z kontroli sanitarnej sprawdzającej wykonanie decyzji.

➤ ***domy przedpogrzebowe***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej w tej grupie znajduje się **14** obiektów (**7** domów przedpogrzebowych oraz **7** kaplic cmentarnych). W **2018** roku skontrolowano **13** obiektów przeprowadzając **15** kontroli. W **12** skontrolowanych obiektach stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny oceniono jako dobry, w **1** obiekcie jako zły.

W trakcie kontroli pomieszczeń jednego z domów przedpogrzebowych w Rudzie Śląskiej stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny tj. pęknięcia, szczeliny na ścianach, sufitach we wszystkich skontrolowanych pomieszczeniach, z odpadającym tynkiem. Posadzki podłogowe we wszystkich skontrolowanych

pomieszczeniach popękane, nierówne, z ubytkami, trudne do utrzymania w czystości i porządku. Sanitariat dla personelu niedrożny, nieczysty.

Dom przedpogrzebowy nie był zabezpieczony przed dostępem gryzoni, owadów oraz innych zwierząt - drzwi wejściowe do pomieszczenia wystawiania trumien ze zwłokami lub szczątkami ludzkimi nieuszczelnione, ubytki w oszkleniu okien, ubytki w tynku. Wydano decyzję **nakazującą** zamknięcie obiektu do czasu zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego **z rygiorem natychmiastowej wykonalności**. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą w wyniku której stwierdzono niewykonanie w/w decyzji - wydano upomnienie.

W trakcie kolejnej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie decyzji. Obiekt jest zamknięty - wyłączony z eksploatacji, oznakowany taśmą zabezpieczającą oraz tabliczką informacyjną o zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

➤ *inne obiekty użyteczności publicznej*

W **2018** roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej w grupie inne obiekty znajdowało się: **44** apteki, **15** obiektów sportowych, **17** obiektów kulturalno-widowiskowych, **15** stacji paliw, **2** pralnie, **5** targowisk, **1** izba wytrzeźwień, **2** Miejsca Obsługi Podróżnych, **1** magazyn produktów leczniczych.

W **2018** roku skontrolowano 55 obiektów, łącznie przeprowadzając **57** kontroli.

➤ *apteki*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się 44 apteki. W **2018** roku nie zaplanowano do kontroli

➤ *obiekty sportowe*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **15** obiektów sportowych. W **2018r.** skontrolowano **15** obiektów, przeprowadzając **17** kontroli.

Wszystkie skontrolowane obiekty sportowe są podłączone do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Na terenie każdego obiektu zapewniony jest

dostęp do węzłów sanitarno-higienicznych, zaopatrzonych w ciepłą i zimną wodę. Obiekty zaopatrzone są w dostateczną ilość sprzętu porządkowego i środków stosowanych do mycia i dezynfekcji.

W jednej z hali widowiskowo - sportowej w Rudzie Śląskiej podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w stanie technicznym - część drzwi do łaźni i szatni zniszczona, zardzewiały kaloryfer w łaźni, sufit w łaźni i sanitariacie z odpryskującą farbą, część wykładziny podłogowej z ubytkami. W trakcie kontroli kierownik obiektu zobowiązał się do usunięcia uchybień.

Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą w wyniku której stwierdzono wykonanie zobowiązania.

W pozostałych skontrolowanych obiektach stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny oceniono jako dobry.

➤ *obiekty kulturalno – widowiskowo - rozrywkowe*

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **17** obiektów kulturalno - widowiskowo – rozrywkowych: **2** Miejskie Centra Kultury, **2** kina, **1** Muzeum Miejskie, **11** bibliotek, **1** obiekt rozrywkowy.

W **2018** roku skontrolowano **14** obiektów przeprowadzając **14** kontroli.

Nie skontrolowano **2** bibliotek oraz **1** muzeum miejskiego.

W Muzeum Miejskim przy ul. Wolności 26 trwa generalny remont obiektu, Biblioteka Centralna przy ul. Dąbrowskiego 18 – w związku z problemami technicznymi jest w trakcie zmiany lokalizacji, Biblioteka przy ul. Osiedlowej 1 w trakcie postępowania administracyjnego.

Skontrolowane obiekty usytuowane są w budynkach wielofunkcyjnych, wyposażonych w instalacje wodno-kanalizacyjne i odpowiednie urządzenia wentylacyjne. W trakcie kontroli wszystkie obiekty utrzymane były w należyтым porządku. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Obiekty zaopatrzone są w wystarczający zapas środków stosowanych do mycia i dezynfekcji.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

➤ *stacje paliw*

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **15** stacji paliw, w **2018r** .wszystkie zostały skontrolowane.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że teren wokół stacji paliw jest utwardzony, wydzielone są placyki gospodarcze wyposażone w odpowiednie pojemniki na odpady komunalne oraz odpady niebezpieczne. Gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Stan sanitarny obiektów w tym sanitariatów dla klientów oraz część socjalna i sanitarna dla pracowników, w trakcie kontroli nie budził zastrzeżeń.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego, jak również nie wydano decyzji administracyjnych.

W przypadku stacji paliw stan sanitarno- techniczny oceniono jako dobry.

➤ *pralnie*

W **2018** roku pod nadzorem PPIS były **3** pralnie, wszystkie zostały skontrolowane.

Podczas przeprowadzonych kontroli szczególną uwagę zwrócono na wyposażenie i funkcjonowanie obiektów, drogi obiegu bielizny czystej i brudnej oraz stosowane środki piorące, w tym używane do dezynfekcji.

W **2018** roku skontrolowano również **3** środki transportu bielizny. W samochodach wydzielone są dwie komory do oddzielnego przewozu bielizny brudnej i czystej z dwoma oddzielnymi wejściami. Wnętrza samochodów są myte i dezynfekowane na bieżąco. Na wyposażeniu pojazdów znajdują się rękawice i fartuchy jednorazowego użytku oraz środki dezynfekcyjne.

W trakcie kontroli stan sanitarny samochodów nie budził zastrzeżeń,

W **2018** roku nie wydano decyzji administracyjnych unieruchamiających czy też terminowych.

Obiekty oceniono jako dobre.

➤ *targowiska i place targowe*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej jest **5** targowisk. W **2018** roku skontrolowano **5** obiektów, przeprowadzając **5** kontroli. Wszystkie obiekty zlokalizowane są na wydzielonych, utwardzonych placach. Teren dwóch miejskich targowisk jest ogrodzony.

Wszystkie posiadają wydzielone placówki gospodarcze z kontenerami na odpady komunalne oraz pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla personelu i klientów. Wszystkie obiekty oceniono jako zadawalające.

W **2018** roku wydano **3** opinie sanitarne na prowadzenie działalności rozrywkowej w ramach organizowanych imprez masowych na wniosek Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej:

„Dzień Seniora” organizowane na Hali widowiskowo – sportowej MOSIR w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 95;

„Dni Rudy Śląskiej 2018” na Terenach Targowych w Rudzie Śląskiej, przy ul. Kupieckiej 2a.

„Holi Festival Poland – Święto Kolorów” w dniu 07 lipca 2018r., na Terenach Zielonych w Rudzie Śląskiej, przy ul. Górnośląskiej

➤ *izba wytrzeźwień*

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **1** izba wytrzeźwień. W **2018** roku przeprowadzono **1** kontrolę. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny spowodowany uszkodzeniami górnictwem. Wg oświadczenia Dyrektora obiekt oczekuje na przeprowadzenie generalnego remontu przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu.

W związku z powyższym PPIS w Rudzie Śląskiej odstąpił od wydania decyzji administracyjnej.

➤ *miejsca obsługi podróżnych*

Wg ewidencji PPIS w Rudzie Śląskiej posiada **2** obiekty – „MOP” Halemba i „MOP” Wirek należące do firmy Shell Polska Sp. z o.o. 02-366 Warszawa, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 nr 7a. Obydwa zostały skontrolowane.

W trakcie kontroli teren obiektów był wyposażony w odpowiednią ilość koszy na odpady. Wydzielono kontener centralny do gromadzenia odpadów. Gospodarka odpadami prowadzona prawidłowo. Parkingi posiadają punkty zlewno-ściekowe dla autokarów. Nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Miejsca Obsługi Podróżnych

posiadają węzły sanitarne. Na każdym z obiektów znajduje się toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Ponadto parkingi wyposażono w miejsca do wypoczynku – ławki i stoły. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Obiekty oceniono jako dobre.

➤ ***hurtownie produktów leczniczych***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** magazyn produktów leczniczych. W **2018** roku nie został zaplanowany do kontroli.

***stan sanitarny obiektów nadzorowanych przez sekcję HK nie będących
obiektami użyteczności publicznej***

➤ ***stacje uzdatniania wody***

Na terenie miasta Ruda Śląska znajdują się **3** Stacje Uzdatniania Wody:

- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Bielszowice”,
- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Pokój”,
- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Halemba”.

W **2018r.** skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzając łącznie **3** kontrole. W żadnej z nadzorowanych przez PPIS w Rudzie Śląskiej Stacji Uzdatniania Wody nie stwierdzano uchybień sanitarno-technicznych. Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry .

interwencje

W 2018 roku przyjęto 20 interwencji mieszkańców. 5 interwencji bez wstępnego rozpoznania zostało przekazane: do Straży Miejskiej – 4, do Państwowego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego – 1.

Przedmiot rozpatrywanych interwencji dotyczył w grupie :

- nieprawidłowości w stanie sanitarnym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi

wpłynęły 2 interwencje.

Pierwsza dotyczyła nieprawidłowego stanu sanitarno-porządkowego oraz prowadzenia nielegalnie hotelu dla obcokrajowców w Rudzie Śląskiej. W trakcie przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-porządkowych.

Druga interwencja dotyczyła uciążliwego lokatora z problemem alkoholowym, W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w/w lokator przebywa obecnie w szpitalu. Administrator budynku zobowiązał się do wysprzątania i zdezynfekowania mieszkania co zostało wykonane – przedłożono protokół z przeprowadzenia zabiegów dezynfekcji i dezodoryzacji.

- uciążliwości powodowane przez nieprawidłową gospodarkę odpadami:

w tej grupie zgłoszone zostały 2 interwencje.

Przeprowadzone kontrole wykazały zasadność zgłoszonych interwencji. Zostały wydane zalecenia usunięcia zalegających odpadów komunalnych oraz wyczyszczenia i zdezynfekowania kontenerów. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie zaleceń.

Przedmiot rozpatrywanych interwencji w grupie inne:

W tej grupie zgłoszonych zostało 11 interwencji, przedmiot interwencji dotyczył:

- bytowania gołębi oraz zanieczyszczenia odchodami gołębi

wpłynęły 3 interwencje.

Pierwsza dotyczyła zanieczyszczenia odchodami ptaków balkonu oraz wykuszu na elewacji pomiędzy segmentem B i C budynku mieszkalnego w Rudzie Śląskiej 5 przy ul. Sławika 3c. W trakcie przeprowadzonej kontroli zostały wydane zalecenia usunięcia zanieczyszczeń i wykonania dezynfekcji. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Druga dotyczyła zanieczyszczeń odchodami ptaków parapetów okiennych w budynku mieszkalnym w Rudzie Śląskiej przy ul. Kombajnistów 3c. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że administrator budynku zabezpieczył wszystkie kratki wentylacyjne w budynku oraz wywiesił na tablicach informacyjnych informację o zakazie dokarmiania dzikiego ptactwa.

Trzecia interwencja dotyczyła dokarmiania dzikiego ptactwa przez lokatorów oraz bytowania gołębi na placu gospodarczym przy ul. 1 Maja 21. Administrator budynku poinformował PPIS w Rudzie Śląskiej, że na placu została umieszczona tablica informacyjna o zakazie dokarmiania dzikiego ptactwa, a w/w plac został zdezynfekowany.

- zalania ściekami kanalizacyjnymi:

wpłynęła 1 interwencja.

Dnia. 27.08.2018 wpłynęła interwencja dotycząca zalania ściekami kanalizacyjnymi pomieszczeń piwnicznych w budynku mieszkalnym w Rudzie Śląskiej przy ul. Tunkla 34. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że awaria jest w trakcie usuwania. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, w trakcie której stwierdzono, że awaria została usunięta a pomieszczenia piwniczne zostały wyczyszczone i zdezynfekowane przez specjalistyczną firmę.

Ponadto w grupie **inne** wpłynęły 3 interwencje dotyczące nieprzyjemnego zapachu na klatkach schodowych w budynkach mieszkalnych.

Pierwsza dotyczyła fetoru z pomieszczeń piwnicznych spowodowanych zalewaniem w/w pomieszczeń ściekami kanalizacyjnymi. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność interwencji. Zostało wydane zalecenie osuszenia, wyczyszczenia oraz zdezynfekowania

pomieszczeń piwnicznych. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca, potwierdziła wykonanie zaleceń.

Druga interwencja dotyczyła nieprzyjemnego zapachu po zgonie lokatora na klatce schodowej w budynku mieszkalnym w Rudzie Śląskiej przy ul. Olszynowej 4c. W trakcie przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono przykrego zapachu na klatce schodowej a administrator budynku przedstawił do wglądu protokół z przeprowadzonej dezynfekcji oraz dezodoryzacji.

Trzecia interwencja dotyczyła fetoru na klatce schodowej spowodowanego złym stanem sanitarnym zsypu w budynku mieszkalnym przy ul. Podlas 30. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zasadności zgłoszonej interwencji.

W grupie **inne** zostały zgłoszone **3** interwencje dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarnego zakładu kosmetycznego, solarium oraz prowadzenia usług kosmetycznych w mieszkaniu prywatnym.

Dnia 28.03.2018 wpłynęła do PPIS interwencja dotycząca kilkukrotnego stosowania narzędzi jednorazowego użytku, braku sterylizacji narzędzi wielorazowych oraz nieprawidłowego stanu sanitarnego zakładu kosmetycznego.. Przeprowadzono kontrolę , w trakcie której stwierdzono, że zużyty sprzęt jednorazowy przechowywany razem z czystym sprzętem, szafki, w których przechowywany jest czysty sprzęt jednorazowy brudne, zakurzone, pojemnik ze środkiem dezynfekcyjnym nieprawidłowo opisany. Za powyższe uchybienia został nałożony **mandat karny w wys. 100 zł** na właściciela zakładu oraz zostały wydane zalecenia.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień sanitarnych.

Dnia 25.05.2018 zgłoszona została interwencja dotycząca brudnych łóżek do opalania w solarium. Przeprowadzona kontrola wykazała zasadność zgłoszonej interwencji. Został nałożony na prokurenta firmy **mandat karny w wys. 100 zł** oraz zostało wydane zalecenie prowadzenia na bieżąco zabiegów mycia i dezynfekcji łóżek do opalania.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień sanitarnych..

Dnia 11.12.2018 do PPIS wpłynęła interwencja dotycząca prowadzenia działalności kosmetycznej w prywatnym mieszkaniu w Rudzie Śląskiej. Zostało wystosowane wezwanie do właścicielki w/w mieszkania celem złożenia wyjaśnień.

Dnia 07.01.2019 do PPIS zgłosiła się właścicielka i poinformowała, iż nie prowadzi działalności gospodarczej, a zabiegi kosmetyczne tj. stylizację paznokci wykonuje, ucząc się, na członkach swojej rodziny oraz znajomych za ich dobrowolną zgodą. Do zabiegów używa narzędzi jednorazowego oraz wielorazowego użytku. Narzędzia wielorazowe poddawane są dezynfekcji dostępnymi do tego celu środkami.

W grupie **inne** została zgłoszona **1** interwencja dotycząca mycia środków transportu sanitarnego przed blokiem mieszkalnym w Rudzie Śląskiej - Kochłowicach. Dnia 23.08.2018 przeprowadzono kontrolę pod w/w adresem. W trakcie kontroli uzyskano informację iż po w/w adresem mieści się siedziba Transportu sanitarnego. Przedstawiciel zakładu przedstawił do wglądu umowy na mycie i dezynfekcję karetek z myjnią „IVECO” w Rudzie Śląskiej oraz poinformował, że samochody są również myte na myjniach bezdotykowych - przedstawiono do wglądu umowę zakupu żetonów na mycie karetek.

W trakcie kontroli nie stwierdzono mycia samochodów przed blokiem mieszkalnym.

Wszystkie zgłoszone w **2018** roku interwencje zostały rozpatrzone w terminach zgodnych z KPA. Strony interweniujące na bieżąco były informowane o przebiegu oraz o jej zakończeniu o czym świadczy liczba wydanych pism (**26**).

- wnioski

Wszystkie obiekty (z wyjątkiem obiektów zlikwidowanych, z zawieszoną działalnością) zgodnie z przyjętym planem pracy do realizacji przez Sekcję HKiŚ zostały w **2018** roku skontrolowane – co pozwoliło na uzyskanie pełnego obrazu stanu sanitarno-technicznego obiektów i miasta.

Również wspólnie z przedstawicielem Nadzoru Zapobiegawczego pracownik Sekcji HKiŚ uczestniczył w kontrolach przy dokonywaniu odbioru nowych obiektów.

Obiekty te po otrzymaniu pełnej dokumentacji z NZ zostały wpisane do rejestru obiektów HKiŚ i zaplanowane do kontroli na **2019** rok.

W sekcji na bieżąco rozpatrzone zostały tzw. sprawy dodatkowe – interwencje oraz liczne pisma i wnioski stron.

Na podstawie analizy wyżej przedstawionych danych oraz posiadanej dokumentacji z prowadzonego nadzoru stwierdza się, że stan sanitarno-techniczny obiektów należących zarówno do zakładów opieki zdrowotnej jak i obiektów użyteczności publicznej jest stabilny.

Podczas prowadzonego nadzoru nad obiektami zauważono, że obiekty systematycznie są modernizowane i podwyższany jest standard wykonywanych usług. W wielu przypadkach stan techniczny obiektów jest na bardzo wysokim poziomie, a stan sanitarny obiektów można zaliczyć jako dobry. Również przedstawione powyżej dane świadczą o właściwym stanie sanitarnym nadzorowanych obiektów.

Podczas przeprowadzanych kontroli zauważono, że znacznie wzrosła świadomość właścicieli obiektów użyteczności publicznej jak i personelu medycznego m.in. z zakresu obowiązującego prawa, prowadzonej dokumentacji obiektu, gospodarki odpadami zarówno komunalnymi, medycznymi i niebezpiecznymi, stosowanych środków dezynfekcyjnych, sterylizacji narzędzi.

Nadal prowadzona jest współpraca z Urzędem Miasta w Rudzie Śląskiej z zakresu rozpatrywania spraw związanych z opiniowaniem imprez masowych i plenerowych. Również kontynuowana jest współpraca ze Strażą Miejską przy Prezydencie Miasta Ruda Śląska w zakresie wspólnego uczestnictwa przy rozpatrywaniu interwencji oraz utrzymania czystości i porządku w mieście. W sprawach dotyczących stanu technicznego budynków nadal jest kontynuowana współpraca z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Rudzie Śląskiej.

nadzór i monitoring jakości wody do spożycia na terenie miasta Ruda Śląska

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wynosi. 139 219*
- *Zaopatrzenie w wodę – ilość rozprowadzanej wody: ok. 16 000 m³/d*
- *Dystrybutor wody przeznaczonej do spożycia: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Pokoju 13, 41-709 Ruda Śląska*

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., mieszczące się w Rudzie Śląskiej przy ul. Pokoju 13, zaopatruje teren miasta Rudy Śląskiej w wodę przeznaczoną do spożycia w całości zakupioną.

Woda rozprowadzana przez sieć wodociągową pochodzi z sieciowych zbiorników wyrównawczych Mikołów (woda podawana jest z ZUW Goczałkowice, ZUW Dzieńkowice, SUW Czaniec) należących do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach.

Ujęcia te zlokalizowane są poza terenem nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej.

W ramach prowadzonego nadzoru i monitoringu jakości wody do spożycia w **2018 r.** na terenie miasta Ruda Śląska pobrano próbki wody do badań, dla których analiza wykonywana była przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach ul. Raciborska 39 – Dział Laboratoryjny – Pracownia Badań Mikrobiologicznych Wody, Pracownia Badań Fizykochemicznych Wody, Pracownia Chromatografii Gazowej, Pracownia, Pracownia Absorpcyjnej Spektrometrii Atomowej.

Każdorazowo po otrzymaniu informacji z działu laboratoryjnego o przekroczeniach parametrów bakteriologicznych, tutejszy Organ wysyłał do WSSE w Katowicach powiadomienie o przekroczeniach mikrobiologicznych w pobranych próbkach wody.

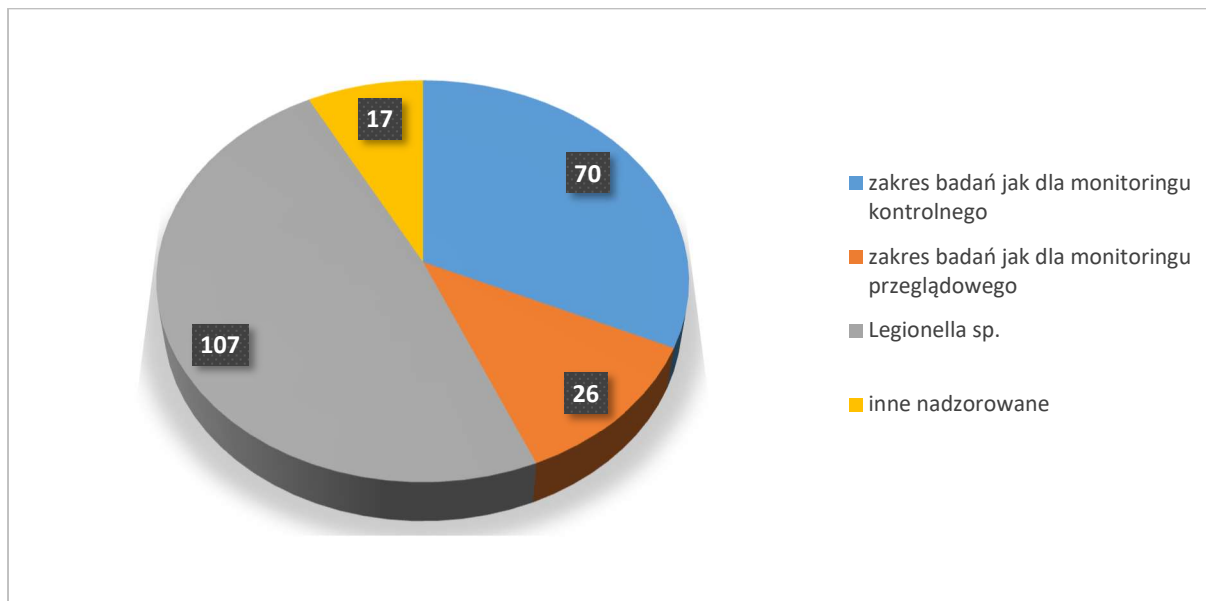
Wszystkie stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w pobranych próbkach wody były regularnie raportowane do WSSE w Katowicach.

W **2018 r.** na bieżąco przeprowadzano analizy jakości wody – wydając orzeczenia o jakości wody do spożycia.

Łącznie dla próbek pobranych od dnia 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wydano **220** orzeczeń o jakości wody do spożycia, w tym:

- **18** – orzeczeń z brakiem przydatności wody do spożycia,
- **9** – orzeczeń o warunkowej przydatności wody do spożycia,
- **193** – orzeczenia z przydatnością wody do spożycia.

Wykres 1. Ilość próbek wody pobranych z terenu miasta Ruda Śląska w 2018 roku

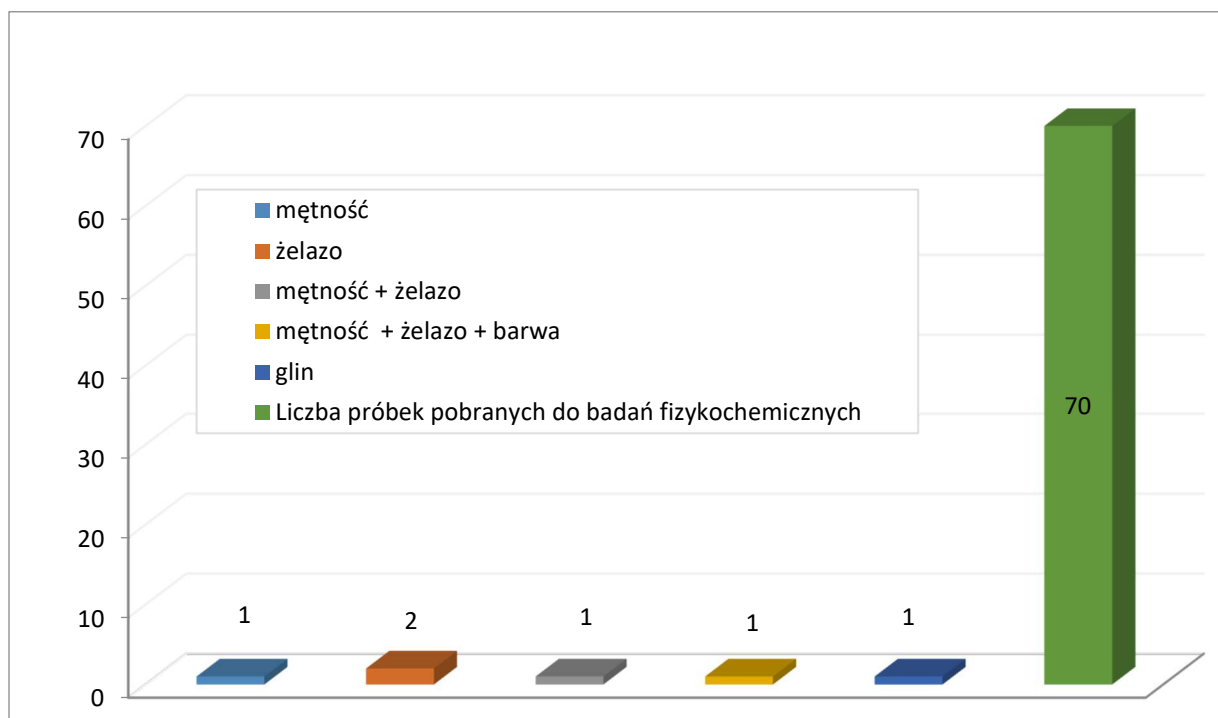
W 2018 r. w 6 próbkach wody pobranych w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego z sieci wodociągowej stwierdzono następujące przekroczenia:

- mętność (w 1 próbce);
- żelazo (w 2 próbkach);
- żelazo + mętność (w 1 próbce);
- żelazo + mętność + barwa (w 1 próbce);
- glin (w 1 próbce).

Każdorazowo po stwierdzeniu przekroczeń parametrów fizykochemicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej informował pisemnie osoby odpowiedzialne za jakość wody do spożycia i zobowiązywał właścicieli urządzeń do podjęcia stosownych działań, celem poprawy jakości wody i przekazanie pilnej informacji w przedmiocie rozpatrywanej sprawy. We wszystkich przypadkach uzyskano dla sieci miejskiej prawidłowe parametry fizykochemiczne wody.

Badania parametrów mikrobiologicznych nie wykazały przekroczeń.

Wykres 2. Bieżący nadzór sanitarny w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego - przekroczenia parametrów fizykochemicznych w 2018 roku.

W 2018 r. w próbkach wody pobranych w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego z sieci wodociągowej nie odnotowano żadnych przekroczeń.

W próbkach wody pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego ze stacji uzdatniania wody – wodociągi zakładowe, znajdujących się na terenie miasta Ruda Śląska stwierdzono w jednym przypadku przekroczenie parametru chemicznego - żelaza.

Natomiast dla 2 prób pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego ze stacji uzdatniania wody – wodociągi zakładowe, znajdujących się na terenie miasta Ruda Śląska w dwóch próbkach stwierdzono następujące przekroczenia parametrów fizykochemicznych:

- twardość + zapach,
- twardość + zapach + chlorki.

Przekroczenia fizykochemiczne dotyczyły SUW KWK „Bielszowice”.

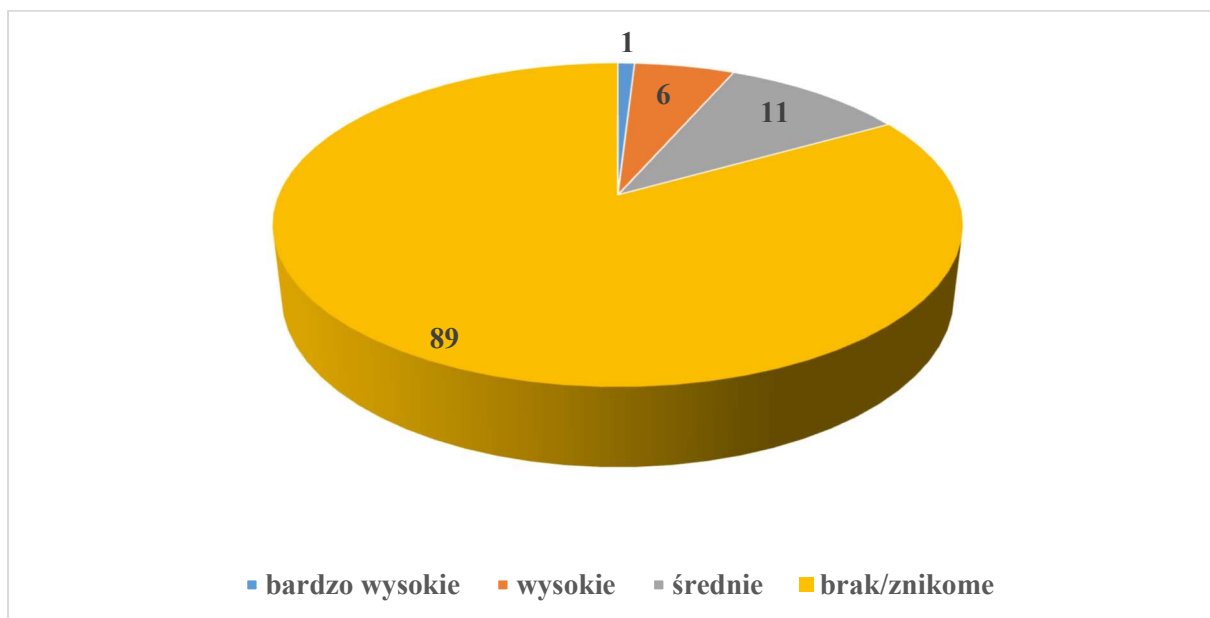
Po stwierdzeniu przekroczeń parametrów fizykochemicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej poinformował osobę odpowiedzialną za jakość wody

do spożycia i zobowiązywał właściciela urządzenia do podjęcia stosownych działań, celem poprawy jakości wody i przekazanie informacji w przedmiocie rozpatrywanej sprawy. W wyniku prowadzonego postępowania uzyskano dla sieci kopalnianej prawidłowe parametry fizykochemiczne wody.

W roku **2018** próbki wody do badań na obecność bakterii *Legionella sp.* w instalacjach wody ciepłej były pobierane z budynków: domów pomocy społecznej, zakładów opieki zdrowotnej zamkniętej – (szpital), obiektów hotelarskich, żłobków, noclegowni.

Łącznie pobrano **107** próbek wody z instalacji wody ciepłej, z czego przekroczenia mikrobiologiczne stwierdzono w **18** próbkach. W związku z powyższym wydano **10** decyzji administracyjnych, w tym **2** z rygorem natychmiastowej wykonalności i **1** decyzję zmieniającą oraz **3** upomnienia.

Wykres 3. Ocena skażenia próbek wody pobranych z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.*

- wnioski

Na podstawie analizy pobranych w **2018** roku próbek wody stwierdza się, iż dla miejskiej sieci wodociągowej próbki kwestionowane stanowią **6,25%** ogółu pobranych próbek.

Natomiast próbki kwestionowane pobrane ze stacji uzdatniania wody stanowią **17,6%** ogółu pobranych próbek. Porównując powyższe dane z rokiem **2017** stwierdza się, iż procent przekroczeń w pobieranych próbkach wody utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie.

PPIS w Rudzie Śląskiej stwierdził **stabilność parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia** rozprowadzanej przez miejską sieć wodociągową oraz wody produkowanej i rozprowadzanej przez SUW.

- w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się:

Liczba placówek ogółem	119
Żłobki i kluby dziecięce	17
Przedszkola formy wychowania przedszkolnego	40
Szkoły podstawowe	25
Licea ogólnokształcące	1
Zespoły szkół	3
Szkoły wyższe	1
Placówki opiekuńczo – wychowawcze całodobowe	2
Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego	12
Młodzieżowe domy kultury	8
Placówki wychowania pozaszkolnego	10

W roku **2018** skontrolowano **106** obiektów, przeprowadzono łącznie **180** kontroli. Wydano **37** decyzji administracyjnych oraz **21** decyzji płatniczych.

Teren miasta Ruda Śląska podzielony jest na **12** dzielnic, z których każda posiada własne placówki nauczania i wychowania, w związku z tym, odległości pokonywane przez dzieci i młodzież do szkół nie są znaczne, a komunikacja miejska umożliwia dojazd do placówek bez większych trudności.

➤ ***rodzaj przeprowadzonych kontroli***

- zgodnie z planem - **106**
- ponadplanowe - **21**
- sprawdzające - **22**
- interwencyjne - **5**
- kontrola akcji wypoczynku - **26**

➤ ***działalność represyjna***

- liczba unieruchomień obiektów – **0**
- liczba decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności – **0**
- liczba decyzji dotyczących gabinetów profilaktyki zdrowotnej – **0**
- liczba wykonanych decyzji w roku sprawozdawczym – **7**
- liczba załatwionych interwencji – **5**

➤ ***wydane decyzje i nałożone mandaty:***

- liczba decyzji administracyjnych – **11**
- liczba decyzji prolongowanych – **26**
- liczba decyzji umarzających – **0**
- liczba nałożonych mandatów – **0**

➤ ***interwencje***

liczba rozpatrzonych interwencji – **5**, które dotyczyły:

- występowania przypadków świerzbu wśród dzieci w Przedszkolu,
- występowanie przypadków wszawicy wśród uczniów w Zespole Szkolno – Przedszkolnym,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w Przedszkolu oraz w Szkole Podstawowej.

➤ ***meble szkolne i przedszkolne***

Wyniki kontroli placówek, w których przeprowadzono badanie dostosowania mebli do wymagań ergonomii pozwalają stwierdzić, iż oznakowanie mebli szkolnych i przedszkolnych jest prawidłowe, zgodne z „normą PN-EN 1729-1:2007”, a orientacja kadry pedagogicznej w nowo obowiązujących normach higienicznych jest dobra.

Spośród **91** zmierzonych dzieci przedszkolnych i **506** dzieci szkolnych **100%** korzystało ze stanowisk prawidłowych.

Na podstawie przeprowadzanych kontroli kompleksowych w przedszkolach i szkołach, stwierdza się sukcesywną wymianę stolików i krzeseł na nowe zestawy, a także duże zainteresowanie ze strony kadry pedagogicznej odnośnie prawidłowego rozsadzania dzieci i uczniów. Uczniowie szkół podstawowych mierzeni są z początkiem każdego roku szkolnego, natomiast pomiary wzrostu dzieci przedszkolnych wykonywane są przez wychowawców dwukrotnie w ciągu roku szkolnego, zazwyczaj w miesiącach - wrześniu i styczniu.

➤ ***higieniczna ocena rozkładu zajęć***

Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzono w **1** placówce, ocenie poddano **13** oddziałów. W wyniku oceny nie stwierdzono nieprawidłowości. Rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniały zalecenia w zakresie różnorodności zajęć w każdym dniu oraz wypoczynku między lekcjami.

➤ ***stan techniczny i sanitarny obiektów***

Stan techniczny budynków uważa się jako dobry. Budynki na bieżąco są modernizowane i remontowane.

Na dzień **31.12.2018r.** na remont lub modernizację oczekują następujące budynki:

- **5** przedszkoli,
- **5** szkół podstawowych,
- **1** zespół szkolno-przedszkolny.

Oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży dokonano na podstawie przeprowadzonych kontroli kompleksowych i interwencyjnych, podczas których stwierdzono:

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dydaktycznych w **11** placówkach

W celu polepszenia warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania wydano **11** decyzji administracyjnych.

- wnioski

W roku sprawozdawczym wydano **11** decyzji administracyjnych zmierzających do poprawy warunków sanitarno-higienicznych i technicznych, a tym samym warunków nauczania w placówkach oświatowo – wychowawczych. W roku **2018** zostało zakończonych i zrealizowanych w całości **7** decyzji prolongowanych z lat ubiegłych i ciężących na placówkach.

W większości placówek, w miarę posiadanych środków finansowych, wykonywane były drobne prace remontowe związane z bieżącą konserwacją. Powyższe działania mają na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkołach.

Ogólny stan sanitarno-higieniczny i techniczny w placówkach oświatowo – wychowawczych w porównaniu z rokiem ubiegłym **uległ nieznacnej poprawie**, a w celu jego dalszej i sukcesywnej poprawie konieczne jest stałe prowadzenie bieżącego nadzoru nad w.w placówkami.

- w zakresie Higieny Pracy

W roku **2018** nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęto **285** zakładów pracy, w których zatrudnionych jest **21189** pracowników.

Zdecydowaną większość nadzorowanych zakładów (**75,4%**) stanowiły mikro i małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do **50** pracowników.

Największą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni w kopalniach węgla kamiennego – **6544** osoby, a także w innych branżach:

- handel hurtowy i detaliczny – **2946**
- podmioty wykonujące działalność leczniczą – **1846**
- produkcja wyrobów metalowych – **1537**
- zakłady produkujące artykuły spożywcze – **1428**.

W roku **2018** skontrolowano **60** zakładów pracy, co stanowi **25,0%** ogółu zakładów znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Rudzie Śląskiej.

Kontrolowano ogólne warunki środowiska pracy, a także przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz szkodliwych czynników biologicznych.

Pracownicy sekcji przeprowadzili **89** kontroli sanitarnych.

Nieprawidłowości stwierdzono w **30** zakładach, co stanowi **50,0 %** ogółu skontrolowanych przedsiębiorstw. W skontrolowanych zakładach pracy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych – **15** zakładów,
- 2) przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia – **11** zakładów,
- 3) zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń – **5** zakładów,
- 4) brak oceny ryzyka zawodowego – **3** zakłady,
- 5) brak rejestru czynników szkodliwych – **1** zakład,
- 6) nieaktualne badania lekarskie pracowników – **1** zakład,
- 7) uchybienia w zakresie produktów biobójczych – **1** zakład.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości wydano **22** decyzje administracyjne. Łączna liczba nakazów w wydanych decyzjach wynosiła **52**.

W roku **2018** nie wydano decyzji unieruchamiających stanowisko /oddział/ zakład pracy. Ogółem w warunkach przekroczenia NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia pracowały **2758** osoby, to jest o **34** osoby mniej niż w roku **2017**.

Największa liczba dotyczy przekroczenia NDS pyłów – **2053** osób oraz narażenia na ponadnormatywny hałas – **1493** osoby.

W części zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS i N przed rokiem **2018** nadal trwa realizacja decyzji wydanych w poprzednich latach.

W przypadkach, kiedy z przyczyn wynikających z technologii nie jest możliwe obniżenie poziomu ekspozycji na hałas, pracodawcy podejmują działania techniczne i organizacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne:

- ograniczenie czasu narażenia oraz liczby osób narażonych na hałas przez wprowadzenie zmian w organizacji pracy,
- udostępnienie środków ochrony indywidualnej zapewniających właściwy poziom tłumienia oraz nadzorowanie prawidłowości ich stosowania.

Strefy, w których wielkości charakteryzujące hałas w środowisku pracy przekraczają wartości NDN są oznaczone znakami bezpieczeństwa.

➤ *nadzór nad czynnikami rakotwórczymi*

W ewidencji PSSE w Rudzie Śląskiej w roku **2018** znajdowało się **14** zakładów pracy, w których występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano **4** zakłady.

W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było **2002** pracowników w narażeniu na czynniki rakotwórcze: promieniowanie jonizujące, azbest, substancje chemiczne.

Przeprowadzone zostały **4** kontrole dotyczące spełnienia przez pracodawców obowiązków wynikających z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1117).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czynników rakotwórczych/mutagennych.

➤ *nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami*

W ramach prowadzonego nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz stosującymi substancje i mieszaniny niebezpieczne/stwarzające zagrożenie przeprowadzono **36** kontroli.

Na nadzorowanym terenie znajdowały się **42** podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, z czego zdecydowaną większość (**40** podmiotów) stanowili dystrybutorzy, **1** importer.

Przeprowadzono **3** kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu oraz **33** kontrole w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Dodatkowo przeprowadzono **2** kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego oznakowania opakowań produktów biobójczych.

Na nadzorowanym terenie nie odbywa się produkcja ani sprzedaż prekursorów kategorii 2. Do obrotu wprowadzane są prekursory kategorii 3 (kwas solny, preparaty zawierające aceton i toluen) w hurtowniach materiałów budowlanych.

➤ *nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi*

Ekspozycja na działanie szkodliwych czynników biologicznych należących do 2 i 3 grupy zagrożenia występuje w **64** zakładach, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano **9** zakładów. W skontrolowanych zakładach ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne narażonych było **2310** pracowników, z czego **230** osoby na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 3.

W roku 208 podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w żadnym z zakładów.

Na nadzorowanym terenie występuje 1 zakład pracy, w którym występuje zamierzone użycie czynnika biologicznego (szczepy wzorcowe: Staphylococcus aureus, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, podczas kontroli podłoży do oznaczeń mikrobiologicznych).

➤ *interwencje*

W roku **2018** rozpatrzono **3** interwencje dotyczące:

- przenikającego do mieszkań szkodliwego i uciążliwego zapachu farb i lakierów, używanych do malowania i lakierowania łodzi – administrator budynku wypowiedział firmie najem lokalu.
- obecności w zakładzie pracy, przy ujęciu wody pitnej dużej ilości gołębih odchodów, mogąca doprowadzić do skażenia wody – interwencja potwierdzona.
- złych warunków sanitarno-higienicznych toalet pracowniczych – stwierdzono pomieszczenia niezgodne z przepisami bhp.

postępowanie w sprawach chorób zawodowych

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej wydał 27 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 123 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Rozkład postępowań w sprawach chorób zawodowych z lat 2013 - 2017:

2013r. : 83 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

136 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2014r.: 98 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

140 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2015r.: 45 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

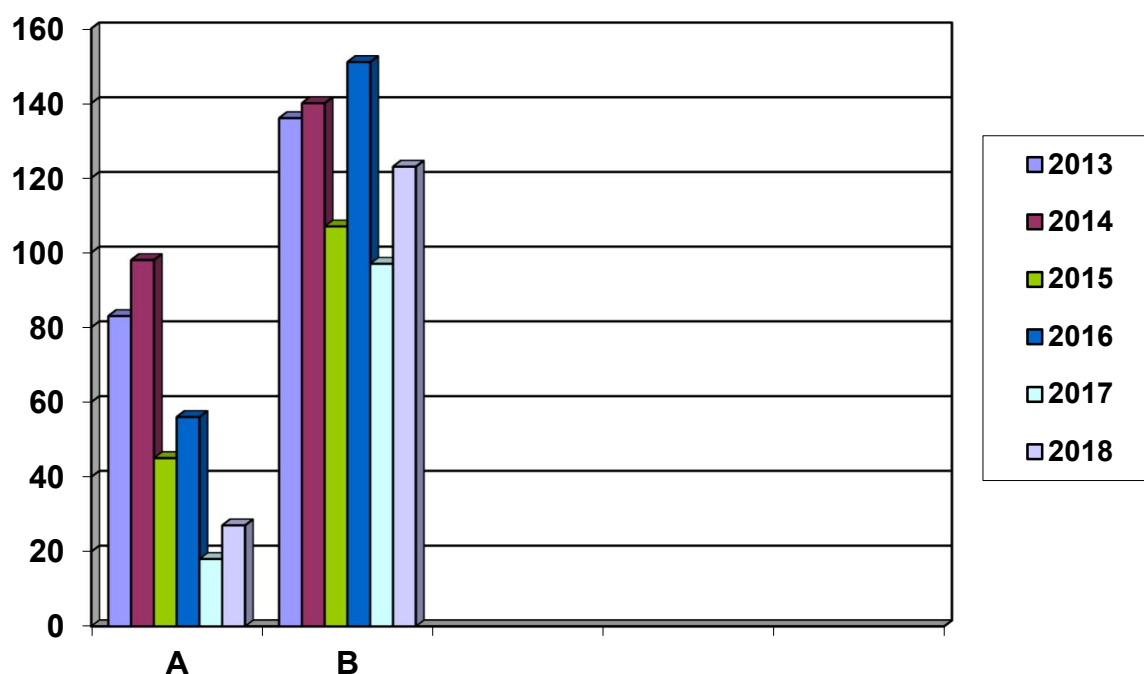
107 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2016r.: 56 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

151 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2017r.: 18 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

97 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

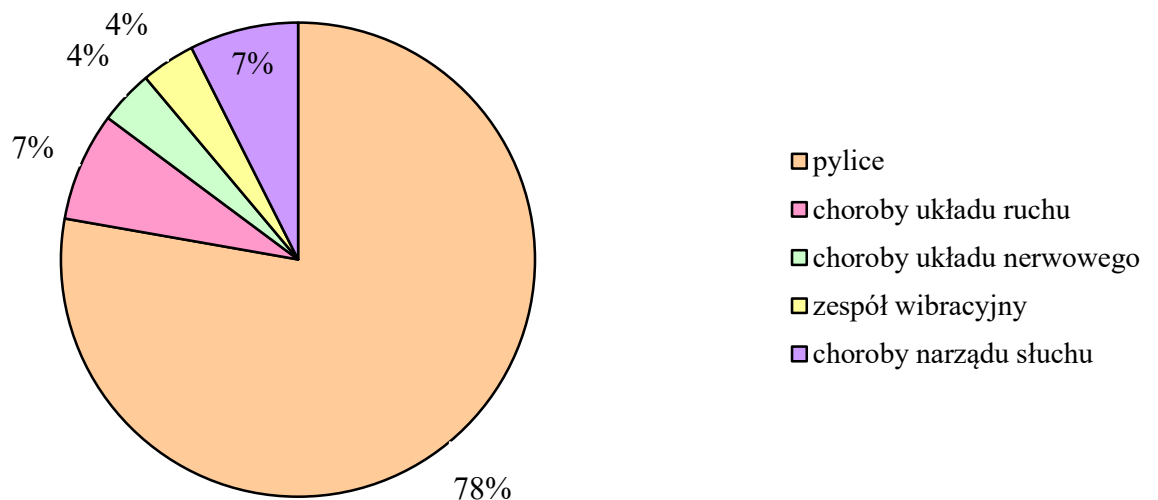

A - Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

B - Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Spośród stwierdzonych w roku **2018** chorób zawodowych odnotowano:

- pylice – **21**
- przewlekłe choroby układu ruchu wywoływane sposobem wykonywania pracy – **2**
- uszkodzenie słuchu – **2**
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywoływane sposobem wykonywania pracy – **1**
- zespół wibracyjny – **1**

- wnioski

W zakładach pracy objętych nadzorem odnotowuje się, systematyczną poprawę z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, w niektórych jednak w czasie przeprowadzonych kontroli odnotowano uchybienia.

Największy odsetek wydanych decyzji stanowiły decyzje nakładające obowiązki w zakresie przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, usunięcia przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia, poprawy stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych, założenia rejestrów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy. Ponadto wydawane decyzje dotyczyły przeprowadzenia badań lekarskich

pracowników, dokonania, udokumentowania, uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego, prawidłowego oznakowania produktów biobójczych.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że zakłady pracy na nadzorowanym terenie są systematycznie poddawane unowocześnianiu, wzrasta również świadomość pracodawców w zakresie obowiązującego prawa.

w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych

W roku **2018** na terenie Rudy Śląskiej nie wpłynęła żadna interwencja oraz nie odnotowano żadnego punktu sprzedaży środków zastępczych.

Wydano **1** decyzję administracyjną orzekającą o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu na koszt strony postępowania środków zastępczych.

- w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie ich eksploatacji nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

W roku **2018** przeprowadzono łącznie **83** kontrole, wydano **75** opinii sanitarnych oraz **104** decyzje płaćnicze.

W **2018** roku Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

- wydał **9** opinii sanitarnych dotyczących zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- wydał **7** opinii dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko,
- wydał **16** opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, tj. o ok. **77 %** więcej niż w roku **2017 r.**,
- wydał **1** opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. ok. **67 %** mniej niż w **2017 r.** (**3** uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań),
- uzgodnił pozytywnie **44** dokumentacje projektowe, tj. ok. **26 %** więcej niż w **2017 r.** (**35** uzgodnień) oraz wydała **1** negatywną opinię dla dokumentacji projektowej,
- wydał **75** opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania obiekty budowlane, tj. ok. **19 %** więcej niż w **2017 r.** (**63** opinie sanitarne),
- wydał **104** decyzje płaćnicze.

W **2018 r.** liczba zajętych stanowisk w związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego wynosiła **82**, co w porównaniu z rokiem **2017**, w którym liczba ta wynosiła **65**, stanowi wzrost o ok. **28 %**.

W **2018 r.** łączna liczba zajętych stanowisk w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynosiła **183**.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- prawidłowy układ funkcjonalno-użytkowy pomieszczeń,
- właściwa organizacja prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

➤ *przedsięwzięcia, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.*

Prezydent Miasta Ruda Śląska i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zwracali się **16** razy o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby o określenie zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydano **16** opinii co do konieczności, bądź braku konieczności przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

- w **4** przypadkach sprawy dotyczyły przebudowy sieci kanalizacyjnej,
- w **4** przypadkach sprawy dotyczyły budowy obiektów przemysłowych, magazynowych,
- w **3** przypadkach sprawy dotyczyły budowy lub przebudowy dróg,
- w **1** przypadku sprawa dotyczyła przebudowy gazociągu,
- w **1** przypadku sprawa dotyczyła podniesienia brzegów potoku,
- w **1** przypadku sprawa dotyczyła punktu skupu złomu,

- w 1 przypadku sprawa dotyczyła dostosowanie istniejących kotłów do wymagań prawnych,
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła budowy centrum handlowego.

Wydano 1 opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek Prezydent Miasta Ruda Śląska. Opiniowana sprawa dotyczyła „*Wdrożenia technologii dozowania granulatu asfaltowego podczas wytwarzania mieszanki mineralno-asfaltowej*” w Rudzie Śląskiej przy ul. Kokotek 36 (działki nr 1010/85, 1011/85, 1019/85).

Wśród opiniowanych spraw można wymienić: budowę zespołu przemysłowo – magazynowo – usługowego z zapleczem socjalno-biurowym oraz infrastrukturą techniczną i komunikacyjną w Rudzie Śląskiej, na działkach o nr: 1067/519 (część), 1068/519, 1070/519, 1071/519, 1072/519, 1089/519 (część) i 517; budowę trasy N-S na odcinku od ulicy Magazynowej do ul. Karola Goduli w Rudzie Śląskiej; budowę parkingu na potrzeby budynku salonu oraz serwisu samochodów osobowych oraz dostawczych firmy Inter – Car II Sp. z o.o. przy ul. Szyb Barbary w Rudzie Śląskiej; rozbudowę bazy handlowo-magazynowej firmy STALMAG związanej z obrotem żelazostopami ich składowaniem i konfekcjonowaniem; rozbudowę ulicy Wolności w Rudzie Śląskiej, dostosowanie istniejących kotłów w EC „Mikołaj” do wymagań prawnych – Dyrektywy IED i Konkluzji BAT oraz budowę centrum handlowego: Galeria Handlowa i Bricomarche w Rudzie Śląskiej przy ul. Reymonta, Korczaka i Nowary” zlokalizowanej w Rudzie Śląskiej, w dzielnicy Wirek, w rejonie ul. Nowary.

Przy uzgadnianiu największą uwagę zwracano na: rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz zabezpieczenie terenów zabudowy mieszkaniowej i chronionej na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przed niekorzystnym wpływem przedsięwzięć na etapie eksploatacji oraz realizacji inwestycji; gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi; właściwą organizację prac remontowo – budowlanych oraz odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

➤ *uzgadnianie dokumentacji projektowej*

Uzgadnianie lub opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów, jak np.: żywnościowo-żywnościowe, zakłady kosmetyczno-fryzjerskie i odnowy biologicznej, obiekty usługowo-handlowe i magazynowe.

W **2018** największy procent zaopiniowanych inwestycji dotyczył obiektów żywnościowo-żywnościowych (**33,3%**), zakładów fryzjersko-kosmetycznych i odnowy biologicznej (**31,1%**), w dalszej kolejności obiektów usługowo-handlowych (**11,1%**) oraz obiektów edukacji i opieki nad dziećmi (**8,9%**).

W **2018** roku liczba uzgodnionych projektów wzrosła w większości kategorii w porównaniu z rokiem **2017**.

W **2018 r.** nie uzgodniono żadnej dokumentacji dotyczącej aptek i punktów aptecznych. Uzgodnienia dotyczyły:

- **14** – zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, salonów tatuażu, odnowy biologicznej itp.,
- **9** – punktów gastronomicznych, barów, restauracji, pizzerii, kawiarni,
- **7** – sklepów spożywczych, mięsnych i monopolowych,
- **4** – obiekty produkcji spożywczej,
- **2** – magazynów i hurtowni artykułów spożywczych,
- **2** – żłobków i klubów dziecięcych,
- **1** – poradni i gabinetów lekarskich,
- **1** – gabinet rehabilitacji,
- **1** – pomieszczenia przeznaczonego na catering w istniejącym klubie dziecięcym,
- **1** – pomieszczenia przeznaczonego na świetlice w Szkole Podstawowej,
- **1** – szatni dla dzieci i pomieszczeń zaplecza gastronomicznego,
- **1** – lokal mieszkalny,
- **1** – przebudowa pomieszczeń w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej.

W związku z uzgadnianiem dokumentacji projektowej największym problemem była ilość projektów, które nie spełniały wymogów oraz brak aktualnych przepisów prawnych.

➤ *obiekty dopuszczone do użytkowania*

Wraz z pracownikami nadzoru bieżącego uczestniczono w **82** kontrolach. **75** kontroli wiązało się z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, a następnie wydaniem opinii. Przedmiotem wydania opinii były następujące obiekty dopuszczone do użytkowania:

- **18** opinii dotyczyło zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, salonów tatuażu, odnowy biologicznej i obiektów rehabilitacji,
- **16** opinii dotyczyło sklepów spożywczych, piekarniczo-cukierniczych, monopolowych oraz mięsnych,
- **14** opinii dotyczyło punktów gastronomicznych, barów, restauracji, pizzerii, kawiarni,
- **4** opinie dotyczyły gabinetów lekarskich i przychodni,
- **4** opinie dotyczyły zakładów produkcji spożywczej,
- **4** opinie dotyczyły hal produkcyjno-magazynowych z zapleczem socjalnym,
- **3** opinie dotyczyły magazynów/ hurtowni spożywczych,
- **2** opinie dotyczyły żłobków,
- **2** opinie dotyczyły zapleczy higieniczno-socjalnych,
- **1** opinia dotyczyła pomieszczenia przeznaczonego na catering w istniejącym klubie dziecięcym,
- **1** opinia dotyczyła warsztatu samochodowego,
- **1** opinia dotyczyła szatni dla dzieci i pomieszczeń zaplecza gastronomicznego,
- **1** opinia dotyczyła gabinet rehabilitacji,
- **1** opinia dotyczyła oddziału neurologicznego - przebudowa I piętra budynku D oraz laboratorium analityczne - przebudowa I piętra budynku E w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej,
- **1** opinia dotyczyła pomieszczeń przychodni na potrzeby montażu kriokomory,
- **1** opinia dotyczyła przebudowy obiektu usługowo-handlowego,
- **1** opinia dotyczyła budynku spopielarni zwierząt towarzyszących.

W związku z odbiorami obiektów największym problemem było słabe przygotowanie obiektów do odbioru, co wiązało się z koniecznością dokonania kolejnej kontroli.

W **2018 r.** najslabiej przygotowane do odbioru były: lokale małej gastronomii oraz sklepy spożywcze.

Ważnymi obiektami powstałymi na terenie miasta Ruda Śląska w **2018** roku były: budowa budynku gabinetów lekarsko-dentystycznych z ich częścią socjalno-sanitarną wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą przy ul. W. Kossaka i E. Kokota na działce nr 3620/116; hala produkcyjno-magazynową z pomieszczeniami biurowymi i socjalnymi przy ul. Starej dz. 579/48, 580/48, 581/48, 582/48; szatnie dla dzieci oraz adaptację pomieszczeń w celu zapewnienia zaplecza gastronomicznego – catering po byłej Szkole Podstawowej nr 20 przy ul. Tunkla 147a/1; rozbudowa i przebudowa zakładu „EURO – LOCKS” przy ulicy Pawła 29; oddział neurologiczny - przebudowa I piętra budynku D oraz laboratorium analityczne - przebudowa I piętra budynku E w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej przy ul. Lipa 2; przebudowa pomieszczeń Przychodni Brackiej Bielszowice na potrzeby montażu kriokomory wraz z budową fundamentu zewnętrznego dla zbiornika na ciekły azot przy Kokota 172; produkcja wyrobów garmażeryjnych przy ul. Skowronków 12; lokal gastronomiczno-okolicznościowy przy ul. Kłodnickiej 56 E; rozbudowa i nadbudowa ze zmianą konstrukcji stropodachu budynku usługowego „Esencja smaków” przy ul. Teatralnej 6 B dz. nr 2074/117 obręb Wirek; przebudowa obiektu usługowo-handlowego wraz z przebudową instalacji wewnętrznych (wodociągowej, hydrantowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, gazowej, wentylacyjnej i elektrycznej), przebudowa istniejącej rampy, schodów zewnętrznych, drogi wewnętrznej a także budową miejsc postojowych, schodów zewnętrznych oraz rampy przy ul. Katowickiej 3 na nieruchomości o oznaczeniu geodezyjnym nr 1327/119, 2462/119 i 767/137; budynek spoielarni zwierząt towarzyszących wraz z zagospodarowaniem terenu, wewnętrznym układem komunikacji, wewnętrznymi instalacjami na działce nr 752/494 obręb Ruda przy ul. Noworudzkiej.

- wnioski

W **2018** r. zaobserwowano, iż dokonano więcej odbiorów niż w roku **2017**. W **2018** roku do użytkowania dopuszczonych zostało **75** obiektów.

Nieznacznie wzrosła ilość dokumentacji projektowych uzgodnionych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych z **35** projektów w roku **2017** do **45** projektów w roku **2018**.

- w zakresie działalności oświatowo - zdrowotnej

Informacja dotycząca realizacji interwencji programowych i nieprogramowych na terenie miasta Ruda Śląska

➤ *Interwencje programowe krajowe realizowane w 2018 roku.*

1. „*Trzymaj Formę!*” – program promujący zasady aktywnego stylu życia i prawidłowo zbilansowanej diety. Adresowany do dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów. Realizowany w szkołach podstawowych (klasy IV – VI) i gimnazjach;
2. „*Bieg po zdrowie*” – program edukacji tytoniowej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej;
3. „*ARS – czyli jak dbać o miłość ?*” – program profilaktyki uzależnień adresowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz rodziców i opiekunów;
4. „*Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce*” – program profilaktyki tytoniowej adresowany do ogółu społeczeństwa;
5. „*Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV*” – program adresowany do ogółu społeczeństwa.

➤ *Interwencje programowe wojewódzkie realizowane w 2018 roku.*

1. „*Klub Zdrowego Przedszkolaka*” – program promocji zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania i higieny rąk, profilaktyki antytytoniowej i profilaktyki niekorzystnych skutków zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV adresowany do dzieci przedszkolnych;
2. „*Znamię! Znam je?*” – program profilaktyki raka skóry – czerniaka, który adresowany jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej;
3. „*Podstępne WZW*” – program profilaktyki Wirusowego Zapalenia Wątroby, który realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych;
4. „*Smak życia, czyli debata o dopalaczach*” – program profilaktyczny dotyczący dopalaczy, który adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych;
5. „*Wybierz życie – pierwszy krok*” – program profilaktyki raka szyjki macicy skierowany do uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

➤ **Interwencje nieprogramowe realizowane w 2018 roku.**

1. *Profilaktyka palenia tytoniu, w tym „Światowy Dzień Bez Tytoniu” i „Światowy Dzień Rzucania Palenia”* – akcje skierowane do młodzieży oraz osób dorosłych;
2. Monitoring aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy „O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”;
3. *„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”* – program adresowany do ogółu społeczeństwa;
4. *„Światowy Dzień Zdrowia”* – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
5. *„Światowy Dzień AIDS”* – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
6. Akcja *„Brązowo, ale czy zdrowo”* – akcja skierowana do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych;
7. *„Bezpieczne grzybobranie”* – akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa;
8. Kampania społeczna *„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”* – skierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku 0-3 i przedszkolnym, studentów uczelni wyższych, osób starszych, a także osób podróżujących;
9. Akcja *„Dopalacze – wypalacze, groźne narkotyki”* – skierowana do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, rodziców, kadry pedagogicznej oraz ogółu społeczeństwa;
10. *„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”* – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
11. *„Bezpieczne Ferie”* - akcja skierowana do dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz organizatorów wypoczynku;
12. *„Bezpieczne Wakacje”* - akcja skierowana do dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz organizatorów wypoczynku.

➤ **Przedsięwzięcia ponadplanowe realizowane w 2018 roku.**

1. „*Profilaktyka nowotworów*” - działania adresowane do kobiet, młodzieży i osób dorosłych. W tym współpraca z Fundacją „Godula - Hope” i organizacja warsztatów dla uczennic klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczących profilaktyki raka szyjki macicy i raka piersi;
2. Zamieszczanie bieżących informacji na stronie internetowej PSSE Ruda Śląska i portalu społecznościowym Facebook; Współorganizacja z Domem Kultury w Bielszowicach oraz Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Rudzie Śląskiej konkursu plastycznego pn. „*Mój wodny Świat*”;
3. Organizacja Międzyszkolnego konkursu wiedzy o HIV/AIDS;
4. Projekt „*HIV/AIDS – wiem, nie boję się, toleruję!*” – projekt skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych;
5. Współorganizacja z Miejską Biblioteką Publiczną w Rudzie Śląskiej imprezy pn. „*Dama w Bibliotece*” – impreza z okazji Dnia Kobiet;
6. „*Profilaktyka boreliozy i innych chorób odkleszczowych*” – pogadanki dla dzieci i młodzieży;
7. „*Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A*” – pogadanki dla dzieci i młodzieży;
8. „*Profilaktyka wszawicy*” – akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa;
9. „*Profilaktyka grypy*” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
10. „*Profilaktyka zakażeń krwiopochodnych*” - prelekcje dla uczennic klas techników i szkoły branżowej na temat bezpieczeństwa w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej”.

- wnioski

W roku **2018** przeprowadzono w placówkach oświatowych **28** wizytacji oceniających realizację programów edukacyjnych. Dodatkowo przeprowadzono **4** wizytacje.

dokonano:

- **4** ocen realizacji programu „*Trzymaj Formę!*”,
- **3** ocen realizacji programu „*Podstępne WZW*”,
- **3** ocen programu „*Znamie! Znam je?*”,
- **3** ocen programu „*Wybierz, życie – pierwszy krok*”,
- **4** ocen realizacji programu „*ARS - czyli jak dbać o miłość?*”,
- **4** ocen realizacji programu „*Smak życia, czyli debata o dopalaczach*”,
- **5** ocen realizacji programu „*Klub Zdrowego Przedszkolaka*”,
- **2** ocen realizacji programu „*Bieg po zdrowie*”.

W trakcie **42** porad omówiono strategię działań i sposoby realizacji interwencji programowych i nieprogramowych, a także wdrażano programy i udzielano poradnictwa metodycznego.

W **2018** roku kontynuowana była współpraca z placówkami ochrony zdrowia, nauczania i wychowania, fundacjami, stowarzyszeniami, instytucjami pożytku publicznego oraz instytucjami miejskimi w zakresie realizacji programów i akcji nieprogramowych, udziału w kampaniach, nowych projektach, a także masowych imprezach organizowanych i inicjowanych przez PSSE.

Placówki oświatowe i ochrony zdrowia prowadziły szeroką działalność oświatową na swoim terenie we współpracy z PSSE, a informacje z działań były przesyłane do PSSE. Placówki oświatowe aktywnie uczestniczyły w realizacji interwencji programowych i nieprogramowych wdrażanych przez PSSE.

Podsumowanie końcowe

Na podstawie analizy wyżej przedstawionych danych oraz posiadanej dokumentacji z prowadzonego nadzoru stwierdza się, że stan sanitarno-techniczny obiektów nadzorowanych **nie uległ w 2018r. pogorszeniu.**

Podczas prowadzonego nadzoru nad obiektami zauważono, że obiekty systematycznie są modernizowane i podwyższany jest standard wykonywanych usług.

W wielu przypadkach stan techniczny obiektów jest na bardzo wysokim poziomie, a stan sanitarny obiektów można zaliczyć jako zadawalający.

Zauważono również, że znacznie wzrosła świadomość właścicieli obiektów jak i personelu m.in. z zakresu obowiązującego prawa, prowadzonej dokumentacji obiektu. Wzrasta również świadomość producentów żywności, a co za tym idzie poprawa jakości produkowanych środków spożywczych.

Obserwowana poprawa stanu sanitarnego obiektów żywnościowo żywnościowych następuje dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców sektora spożywczego w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, a także dzięki wdrażaniu systemu HACCP.

W roku **2018** prowadzone były liczne działania oświatowe mające na celu szeroko pojętą edukację zdrowotną wśród mieszkańców naszego miasta.

